Тошкент ҳақиқати

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Вилоят ижтимоий–сиёсий рўзномаси

№ 192 (10.188).

1991 йил 3 октябрь пайшанба

Баҳоси 8 тийин.

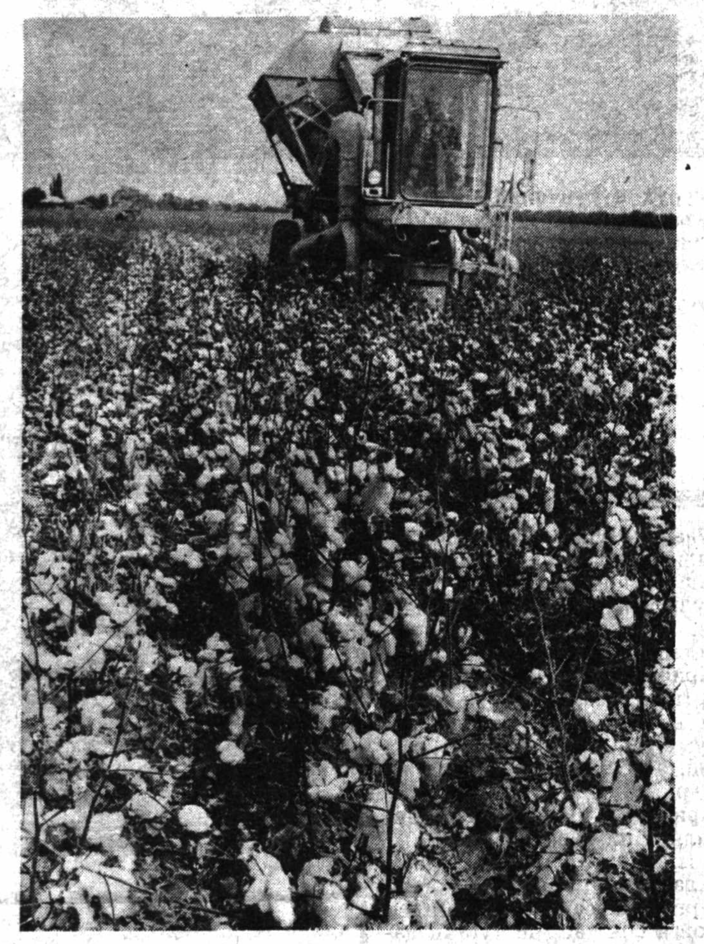

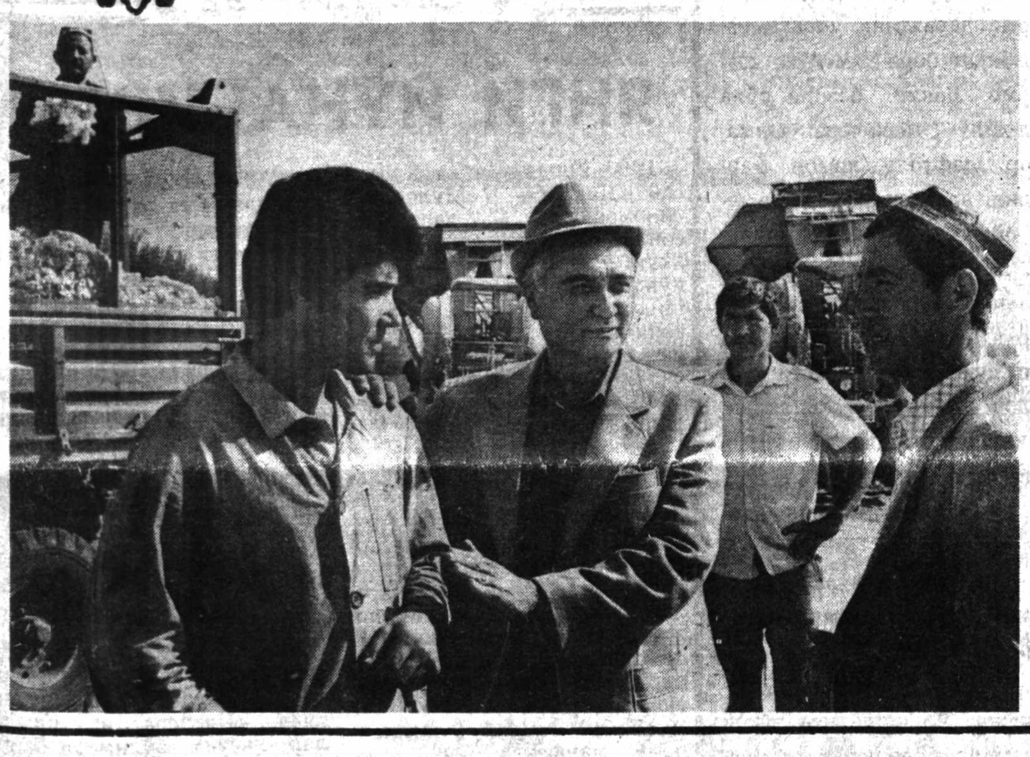

● ОҚҚЎРҒОН ноҳиясидаги «Ленинобод» жамоа хўжалиги пахтакорлари мавсумни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Асосий эътибор машина теримига қаратилганлиги сабабли кунлик суръат ҳам юқори бўлмоқда. СУРАТЛАРДА: (юқорида) машина теримда; (пастда, чапдан ўнгга) илғор механик-ҳайдовчи Маҳмуд Умаралиев, хўжалик раиси Абдукарим Орзуқулов, механизатор Абдуҳалил Расулов ва бригадир Илҳом Иномовлар ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Суратқаш А. МАЛЬЦЕВ.

Халқаро ҳамкорлик

ЎЗБЕКИСТОН-НОРВЕГИЯ: ИСТИҚБОЛНИ КЎЗЛАБ

1 октябрь куни Тошкентда очилган бозор иқтисодиёти муаммоларига бағишланган халқаро семинар одатдан ташқари тадбирдан — Тошкент Давлат иқтисодиёт дорилфунунининг юқори курсларида таълим олаётган талабалар орасидан махсус гуруҳларга номзодлар танлаб олишдан бошланди. Бу гуруҳларда Норвегия олий тижорат мактабининг профессорлари дарс ўтадилар. Ана шу жойларга даъвогар бўлган юздан ортиқ талабадан атиги 53 киши қолди. Улар албатта Норвегиянинг етакчи тижорат мактабларида стажировка ўтиш шарти билан икки йил таълим олишлари керак. Ўқишни тамомлаганларидан сўнг уларга бир йўла иккита диплом — ўз олий ўқув юртлари дипломи билан фанлар бакалаври деган хорижий диплом берилади.

Семинарни Тошкент Давлат иқтисодиёт дорилфунуни, Норвегиянинг «Вест интернешнл паблишинг» фирмаси ва «Экта» кичик корхонаси ташкил этдилар. Бундай ҳамкорлик «Экта» кичик корхонасининг фаол воситачилигида мумкин бўлди. Ташкилотчилар бошланган мулоқот давом эттирилишига ва Ўзбекистон билан Норвегия ўртасида янада мустаҳкам алоқаларни ривожлантиришга шубҳасиз туртки бўлади, деб ишонмоқдалар.

Семинар дастури жуда ранг-баранг ва мазмунли, унинг қатнашчилари Норвегия фирмаси Президенти, дорилфунун вакиллари, бутун жаҳонга машҳур «Бизнес қомуси» муаллифлари билан қизиқарли учрашувлар ўтказадилар. Дарвоқе, бу ерда учрашувлар чоғида ана шу нашрга обуна бўлиш мумкин. Талабалар беш кун мобайнида Норвегия олий тижорат мактаби профессорларининг маърузаларини тинглайдилар, айтганча, бу дарслар мунозаралар ҳамда амалий вазифалар ҳал этилишини ичига олган ўзига хос услубда ўтказилади.

— Бизнинг вазифамиз шимолий Европанинг жуда бой тажрибасини ўз муҳитимизга иложи борича тезроқ мослаштиришга, уни мамлакат минтақаларига мос равишда қўллинишга эришиш учун уринишдан иборатдир, — дейди фирманинг Москвадаги ваколатхонаси директори С. Острецова — Маркетинг, менежмент асосларини биладиган ҳақиқий мутахассисларсиз бозор иқтисодиётига ўтиш даврида бу ишларни амалга ошириш жуда қийин бўлади.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАЛАР РАҲБАРЛАРИНИНГ ОЛМАОТАДАГИ УЧРАШУВИ

ОЛМАОТА, 1 октябрь. (ТАСС махсус мухбири Николай Железнов). 12 республика раҳбарлари Қозоғистон Президенти Нурсултон Назарбоевнинг «Иқтисодий битимнинг сўнгги нусхасини муҳокама қилиш учун учрашиш» тўғрисидаги таклифига жавобан Олмаотага келдилар. Учрашув расмий жиҳатдан Қозоғистон тадқиқотчи космонавти Тўқтар Абубакиров иштирокидаги экипажнинг чоршанба куни Бойқўнғир космодромидан қиладиган парвози вақтига тўғриланган. Лекин Қозоғистон Президенти учрашувни очиш чоғидаги кириш нутқида айтганидек, «бунда мамлакатнинг суверен республикалари ҳамдўстликнинг янги даражасига парвоз қилишига умид рамзи бор». Ҳозир бизда иқтисодий ҳамкорликнинг мутлақо янги пойдеворини қўйиш, 1992 йилга савдо-иқтисодий битим моделини ишлаб чиқиш учун имконият мавжуд, деди у.

Келинглар, бизнинг мустақиллик сари қонуний интилишларимиз халқларнинг тинчлик ва дўстликда яшашдек азалий орзуларига зид бўлмаслиги учун келишиб олайлик, деб мурожаат қилди Қозоғистон Президенти республикаларнинг раҳбарларига.

Атиги икки республика — Литва билан Эстония Олмаотага ўз делегацияларини юбормади. Бироқ, Қозоғистон Президенти аппаратида ТАСС мухбирига маълум қилишларича, Болтиқбўйидаги ана шу республикаларнинг раҳбарлари таклифномаларга ўз жавобларида бундан кейинги у ёки бу шаклдаги учрашувларда ўзларининг иштирок этишларини истисно этмасликларини билдирганлар.

Ўн икки республика раҳбарларининг амалий учрашуви тўрт соат давом этиши кутилмоқда. Унда мамлакат халқ хўжалигини оператив бошқариш комитетининг раиси Иван Силаев иштирок этмоқда.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● ЮГОСЛАВИЯДА тинчликни қарор топтириш учун мамлакат ичкарисида, шунингдек, халқаро миқёсда бир неча бор уринишлар қилинмоқда. Лекин бу ерда ҳамон қуролли тўқнашувлар давом этмоқда, тинч аҳоли қони тўкилмоқда. Куни кеча Оврупо ҳамжамияти кенгашининг икки кунлик сессияси очилди. Унда ҳам Югославиядаги ҳозирги вазият муҳокама қилинади.

● АФҒОНИСТОН пойтахти Кобулдан 100 километрча жанубда жойлашган Гардез шаҳри яқинида оппозициячи кучлар ҳукумат қўшинларига ҳужум қилдилар. Ҳужум муваффақиятли даф этилди. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи Покистон ҳукуматига огоҳлантириш таклифлари билан мурожаат этди. Покистоннинг мужоҳидларга қурол-яроғ етказиб бериши Афғонистондаги фуқаролар ихтилофини тугатишда янги чалкашликлар келтириб чиқариши мумкин.

● МАЪЛУМКИ, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бир гуруҳ мутахассислари Ироқда бўлиб, бу мамлакатнинг ядровий қурол яратиш хусусидаги махфий хатти-ҳаракатларини ўрганди. БМТ мутахассислари Нью-Йоркка қайтиб келгач, Ироқ ядровий қуролни ишлаб чиқаришга жуда яқин қолган экан, деган фикрни билдирдилар. АҚШ президенти Ж. Буш Саддам Ҳусайн ўз режаларидан қайтмаса, Америка томони уни бунга мажбур этиши мумкин, деб таъкидлади.

● ЖАҲОННИНГ жуда кўп мамлакатларини ўз оғушига қамраб олган демократиялаш жараёнини АҚШ президенти Ж. Буш «чегара билмас инқилоб» деб атади. Унинг фикрича, бу инқилоб Ф. Кастро Кубада ўрнатган тузумни ҳам супуриб ташлаши мумкин.

● СССРнинг Мюнхендаги бош ваколатхонаси ходими, собиқ разведкачи Владимир Фоменко Ғарбда қолишга қарор қилди. Бу ҳақда ДПА ахборот агентлиги хабар берди. Агентлик «Вельт» рўзномасида чоп этиш учун тайёрланаётган мақола маълумотларига таянди. КГБ подполковниги В. Фоменко ва унинг рафиқаси Германия федерал разведка хизмати вакиллари билан учрашиб, ўзининг Ғарбда қолиш истаги борлигини айтган. В. Фоменко сўроқ пайтида КГБнинг Германиядаги разведка тармоқлари хусусида тўлиқ маълумотлар беришга розилик билдирган бўлиши мумкин.

● ҚУВАЙТ ҳудудида иш олиб бораётган 800 нафар мисрлик сапёрлар 130 минг минани ҳамда 67 та портламаган авиация бомбаларини хавфсизлантирдилар. «Ал-Аҳром» рўзномасининг ёзишича, Қувайтдан ироқлик босқинчилар чиқиб кетганларидан сўнг 48 та мактаб, 159 та турли хил бинолар, 33 та саноат ҳамда савдо фирмаларининг иншоотлари миналардан халос этилди. Турар-жой ва фаолият кўрсатаётган мавзелардан 2388 тонна хавфли қурол-аслаҳа ташқарига олиб чиқиб ташланди.

● ИТАЛИЯ ички ишлар вазири 18 та муниципиал кенгашнинг тарқатиб юборилажаклигини эълон қилди. Чунки, деди вазир, бу кенгашлар мафиячилар билан жуда тиғиз алоқада бўлганлар.

● ГАИТИ пойтахти Порт-о-Пренсда бошланган қуролли отишмалар давлат тўнтариши билан тугади. Пойтахтдан унча узоқ бўлмаган жойда жойлашган моторлаштирилган ҳарбий қисм қонуний сайланган президент Жан-Бертран Аристидани ағдариб ташлашда асосий роль ўйнади. Гаити президенти сешанбага ўтар кечаси Венесуэла президенти Карлос Андрес Перес томонидан берилган самолётда мамлакатни ташлаб чиқиб кетди. Тахмин қилинишича Ж.-Б. Аристида Каракасга йўл олган.

● БУРКИНА-ФАСО давлатининг пойтахти Уагадугуда президент Б. Компаоре тарафдорлари билан унга қарши курашаётган оппозициячи кучлар ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлиб ўтди. Оппозициячилар сиёсий партияларнинг миллий конференциясини чақиришни талаб қилмоқдалар.

● «ЛИВАННИ озод этиш жаҳон фронти» деган ҳаракат тарафдорлари бу ташкилотнинг қароргоҳи хорижий мамлакатларнинг бирида эканлигини эълон қилди. Бу ташкилот яқинда ўз мамлакатидан чиқариб юборилган генерал М. Аунни қўллаб-қўлтиқламоқда. Ҳозир М. Аун сиёсий муҳожир сифатида Францияда яшаб турибди.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

1 октябрда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. М. Йўлдошев Бангладеш Халқ Республикасининг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Мустафизур Раҳмонни қабул қилди.

Меҳмон Республика парламенти фаолияти билан таништирилди. Суҳбат чоғида иқтисодий ва маданий ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон мустақилликни эълон қилгандан сўнг хорижий мамлакатлар билан бевосита алоқаларни йўлга қўйиш учун катта имкониятларга эга эканлиги таъкидланди.

Элчи Бангладеш савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтиришдан ҳам манфаатдор эканлигини қайд этди.

Ноябрь ойида Ўзбекистонда Бангладеш савдо-саноат кўргазмасини ўтказиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Икки республика ўртасидаги иқтисодиёт ва маданият соҳасидаги бевосита алоқаларни ривожлантириш, Бангладеш фуқароларига Ўзбекистон олий ўқув юртларида таълим беришни кенгайтириш имкониятлари кўриб чиқилди.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамаси Раисининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов, Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Ш. Н. Маҳмудова иштирок этдилар.

Суҳбатда, шунингдек Бангладешнинг СССРдаги элчихонаси маслаҳатчиси Мофазел Хусайн ҳам қатнашди.

(ЎзТАГ).

Халқаро экипаж парвоз қилди

МОСКВА, 2 октябрь. (ТАСС). Бугун Москва вақти билан соат 7 дан 59 минут 30 дақиқа ўтганда «Союз ТМ—13» космик кемаси учирилди, деб хабар қилишди учишни бошқариш марказидан.

Кемани командир, Совет Иттифоқи Қаҳрамони СССР космонавт-учувчиси Александр Волков, тадқиқотчи-космонавтлар Совет Иттифоқи Қаҳрамони Тўқтар Абубакиров ва Австрия Республикасининг фуқароси Франц Фибекдан иборат халқаро экипаж бошқармоқда.

• ОБУНА—92 •

ОРА ЙЎЛДА ҚОЛМАСИН

Ногирон, ночор оилаларга улар хоҳлаган, ўз матбуот нашрларига обуна қилиш қандай йўлга қўйилган?

Биз Калинин ноҳиясида ана шу иш қандай йўлга қўйилгани билан қизиқдик.

Ноҳия маъмурий биноси олдидаги «Ленинчи», «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» сингари кундалик нашрлар тахтасида ҳеч қандай матбуот нашри қўйилмаганига таажжубландик.

Турсун Пўлатович Юсупов, Калинин ноҳия фирқа қўмитасининг мафкуравий бўлим мудири:

— Юқоридаги масала борасидаги фикрингизга келсак, матбуот нашрларининг вақтинча чиқмаганлиги, рўзнома номи ўзгараётгани сабабли осилгани йўқ эди (?)

Жумладан, «Тошкент ҳақиқати» ва ноҳия «Ленинчи» рўзномаларига обуна жараёнини жонлантириш юзасидан қатор ишларни амалга оширмоқдамиз. Ноҳиямизда 162 та бошланғич фирқа ташкилоти, 21 та қурилиш ташкилотларида бошланғич ташкилоти бўлиб август ойида обуна юзасидан ўтказилган йиғилишимизга биринчи гуруҳдаги ташкилотдан 90 фоиз, иккинчи гуруҳдагидан эса 10 фоиз фирқа раҳбарлари қатнашди. Ваҳоланки, ҳар бир бошланғич фирқа ташкилотидан 10 фоиздан фирқа раҳбарлари сабабсиз қатнашмадилар. Жумладан, ноҳиядаги МСПМК—395, ХРУ—5, «Агрокомпстрой» ташкилотлари янги обуна мавсуми юзасидан қилинган хабарлардан тегишли хулосалар чиқариб олмадилар.

Эркин Арзибеков, ноҳия ижтимоий таъминот бўлими бошлиғи:

— Ҳисобимизда 275 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 430 нафар туғма, 11 нафар байналмилал-жангчи ногирон бор. Ногиронларни обуна нашрига ёзилиш учун «Саҳоват» жаридаси ҳақида маҳаллий «Ленинчи» рўзномаси орқали тарғиб қилдик...

Собиржон Назиров, ноҳия уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси:

— Ноҳиямизда 754 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчисидан 430 нафари ногирон ҳамда 96 та маҳалла қўмитаси мавжуд. Ҳақиқатдан барча ногирон фахрийларни бепул обуна қилиш юзасидан жойлардаги хўжалик раҳбарларига илтимос қилганмиз. Ҳозирча 275 нафар уруш ногиронини «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига бепул обуна қилишга улгурдик.

Ноҳия қизил ярим ой жамияти бошлиғи Исмат Содиқовга сим қоқдик. Жавоб бўлмади. Сўнгра ноҳия касалхонаси бош врач ўринбосари Баҳодир Алихонов, ноҳия соғломлаштириш маркази раҳбари Эркин Жўрабоев билан учрашиб ҳам «Қизил ярим ой жамияти» фаолияти ҳақида асосли, тўлиқ маълумотга эга бўлмадик. Ўйлаймизки, вилоят қизил ярим ой жамияти раҳбарлари ноҳиядаги ногирон ва ночор оилаларга янги обуна мавсумига қандай ёрдам берилаётганлиги ҳақида бизни хабардор қиладилар.

Мирзажон Аҳмедов, ноҳия халқ таълими бўлими мудирининг илмий ишлар бўйича ўринбосари:

— Ноҳиямизда 42 та мактаб бор. Жумладан, ноҳиядаги 22-ўрта мактаб 2-синф ўқувчиси Бахтигул Пардабоевага ўқитувчиларимиз унинг хонадонида дарс беряпти. Шунга ўхшаган ногирон ўқувчиларимиз 14-, 29-, 34-, 45-мактабларда ҳам алоҳида диққат-эътиборда. Булардан ташқари ноҳиядаги ҳар бир мактабда 20—25 нафардан зиёд ногирон, ночор ўқувчи оилаларига иқтисодий ёрдам кўрсатилмоқда.

Жамғармамиздан ноҳия «Союзпечать» агентлигига беш минг сўм ўтказдик. Албатта, ночор ўқитувчилар, ночор ўқувчилар, ногирон талабалардан 400 нафардан ортиғи «Тошкент ҳақиқати» ва 800 дан зиёди ноҳия «Ленинчи» рўзномаларига обуна бўладилар.

Облоқул Жўраев, Калинин ноҳия Кенгаши ижроия қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари:

— Ноҳиямизда 11 та қишлоқ шўроси, 2 та қишлоқ посёлкаси мавжуд. Яқинда хўжалик, ташкилот раҳбарлари билан учрашув ўтказдик. Кенгашимиз раҳбарлари халқимизнинг, жумладан ночор, ногиронларга ғамхўрлик кўрсатиш юзасидан ноҳиямизда илк бор ва келгусида анъанавий тарзда 1 октябрь кунини «Қариялар куни» деб нишонлашни маъқул топди.

Мавжуд қарияларга, ночор ва ногирон оилаларга иқтисодий кўмак бериш масаласини кўриб чиқамиз. Шу куни уларнинг бир қисмига совға тарқатилади ва дастурхон ёзамиз.

«Қариялар куни» жойлардаги бадиий ҳаваскорлик ва ноҳия «Ҳосил» дастасининг санъаткорлари хаста дилларни хушнуд этадилар.

Ногирон кишиларни, ночор оилаларни янги матбуот нашрларига, жумладан, ноҳия «Ленинчи» ва вилоят «Тошкент ҳақиқати» рўзномалари учун мавжуд хўжалик, ташкилотлар ҳисобидан бепул обуна қилиш чоралари амалга оширилмоқда. Бунга Аъзам Абдувалиев раҳбарлигидаги «Қорасув», Мансур Маҳаматов раҳбарлигидаги Свердлов номли хўжаликлар мисол бўла олади.

Тўғри, алоқа ишларимиздаги камчиликлар тўғрисида кейинги вақтда меҳнаткашларнинг эътирозлари кўпайиб кетди. Жумладан, обуна нашрларини вақтида ололмаётганликлари ҳақида шикоятлар кўп.

Бу масала юзасидан шу йил 18 сентябрь куни ноҳия Кенгаши ижроқўмининг йиғини бўлиб ўтди. Унда обунанинг бориши, алоқа хизматидаги жиддий нуқсонлар чуқур муҳокама қилинди, алоқа бўлими бошлиғи А. Иброҳимов ўз вазифасини ўта масъулиятсизлик билан бажараётганлиги қаттиқ танқид қилинди.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ,
Ўзбекистон маданият жамғармаси матбуот маркази мухбири.

• ОБУНА—92

Тошкент ҳақиқати

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

Ҳурматли муштарийлар! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «Тошкент ҳақиқати»га обуна бўлишга шошилинг!

Тошкент ҳақиқати

3 октябрь 1991 йил ● № 192 (10.188).

ЯХШИ ОТ ҚОҚИЛМАЙДИ

ОҲАНГАРОН районидаги «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплекси йирик, иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликлардан биридир. Лекин иқтисодиётдаги танглик бу хўжаликда ҳам бир қатор муаммоларни кўндаланг қилиб қўймоқда. Аммо шунга қарамай хўжаликда жумҳурият Президентининг Фармонларини амалга оширишга катта эътибор берилмоқда. Қуйидаги қисқа сатрларда совхоз-саноат комплексида ана шу соҳада қилинган ишларнинг айримлари ҳақида ҳикоя қиламиз.

ЭНГ биринчи галда болалар тўғрисида ғамхўрлик қилиш хўжалик маъмурияти ва касаба уюшмаси ташкилотининг бош мақсадига айланган. Ўтган ўқув йилининг ўзидаёқ 1-ўрта мактабда нафақат бошланғич синф ўқувчиларини, балки шу ерда таълим олаётган 700 ўқувчининг ҳаммасини бепул овқатлантириш йўлга қўйилди. Бунинг учун давлат хўжалиги ҳар бир ўқувчи ҳисобига 70 тийиндан қўшимча пул ажратди. Янги ўқув йилида ҳам бу тартиб тўла амал қилади.

Шу йилнинг 1 сентябридан эътиборан хўжаликдаги «Сольнишко» болалар боғчаси бепул бўлди. Хўжалик ишчи-хизматчилари ўзларининг 400 дан зиёд фарзанди учун бундай имтиёз яратилганидан бениҳоя хурсанд. Боғчада барча қулайликлар муҳайё. Хўжаликда етиштирилаётган гўшт, сут, тухум ва бошқа хил озиқ-овқатларнинг энг сараси аввало шу боғчага келтирилади.

ЖУМҲУРИЯТ ПРЕЗИДЕНТИ ФАРМОНЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

* * *

КЎПЧИЛИК болалар 1991 йилда ёзги таътилни ёзги соғломлаштириш оромгоҳида ўтказишди. Кўнгилли дам олиш учун барча имкониятлар яратиб қўйилган бу масканга ҳам йўлланмалар имтиёзли равишда берилди.

* * *

Ишлаб чиқаришдан келаётган даромаднинг асосий қисми меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш, саломатликларини муҳофаза қилишга сарфланмоқда. Хўжалик ўзининг барча қулайликларга эга бўлган профилакторийсига эга. Унда ҳар йили юзлаб кишилар даволаниб, дам олиб кетади. Йўлланма баҳоси 220 сўм. Аммо хўжаликда ишловчилар бор-йўғи 18 сўм тўласалар кифоя. Кўп болали ва кам таъминланган оилалар учун у ерга бориш текин қилиб қўйилди.

* * *

ХЎЖАЛИКДА яқиндан бошлаб самарали ишлаган, йил давомида меҳнат интизомини бузмаган ишчи-хизматчиларга меҳнат таътилига чиқаётганда бир ойлик иш ҳақи миқдорида мукофот бериш жорий этилди. Ўтган июль ойининг ўзида 15 минг сўм маблағ шу мақсадда фойдаланилди. Бу нарса ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

* * *

ШУ кунларда хўжалик ҳудудида яшовчи ҳар бир оилани камида 100 килограммдан дон билан таъминлаш борасидаги ишлар ниҳоясига етмоқда. Аҳолига енгиллик яратиш мақсадида ҳар килограмм дон учун энг арзон — 20 тийин миқдорида ҳақ олинмоқда. Бундан ҳам кўпроқ донга эҳтиёжи борлар белгилангамидан ташқари оладиган ҳар килограмм буғдой учун 50 тийиндан тўлайди.

* * *

ХЎЖАЛИКДА турар-жой бинолари қурилиши ҳам алоҳида диққат-эътиборда. Одамлар шинам квартираларда, ҳамма шароитлар яратилган коттеж уйларда яшамоқда. Ўқитувчилар яшайдиган давлат уйлари, коттежлар уларга бепул ўтказиб берилган. Буларнинг ҳаммаси ишлаб чиқаришнинг янада ривожлантирилиши билан боғлиқдир. Ўтган йили хўжалик 8 миллион сўм атрофида соф даромад олган эди. Бу йил ҳам шундай натижани қўлдан бой бермаслик учун далаларда, ферма ва боғроғларда иш қизғин.

З. ЭРАЛИЕВА.

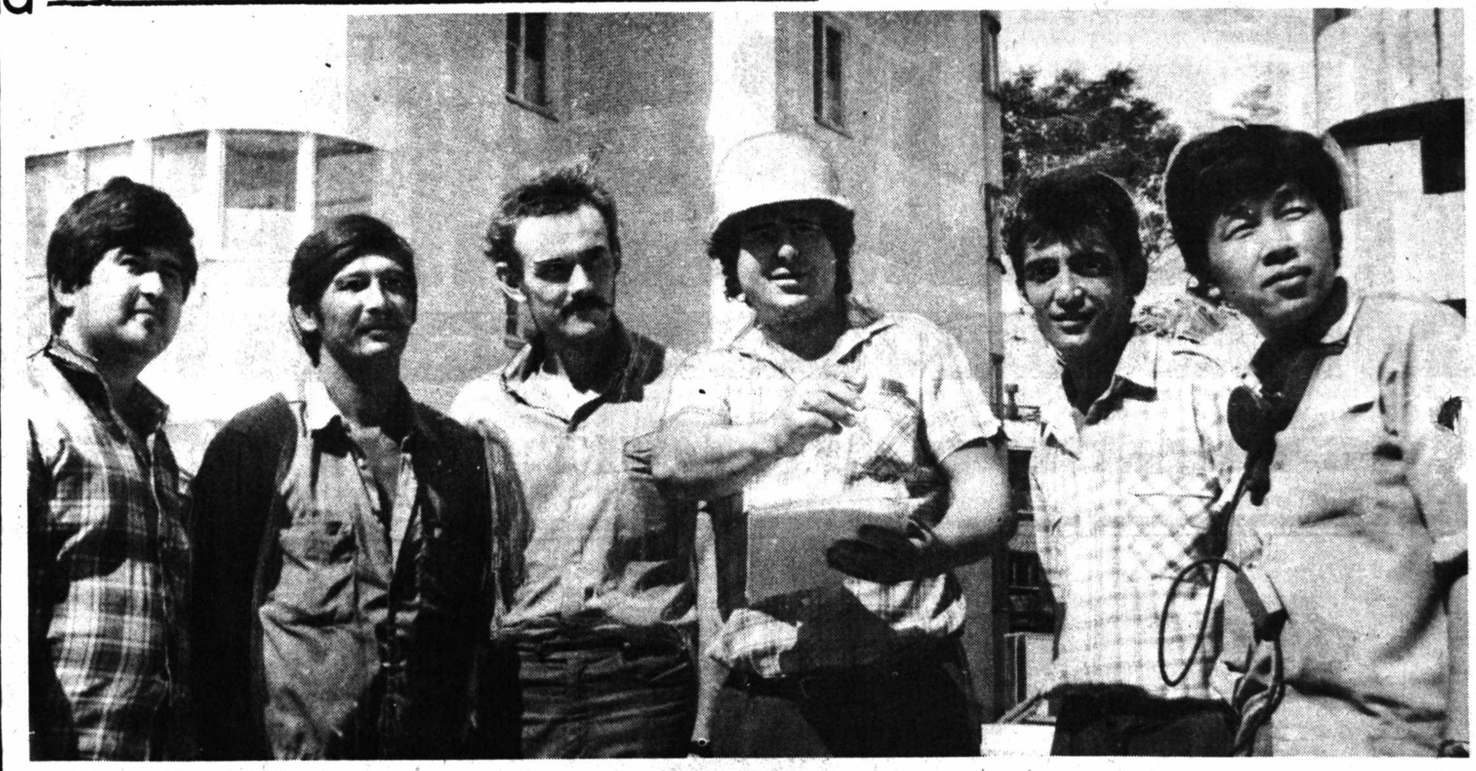

● ЁШЛАР турар-жой комплекси қурувчилари ўзларига бириктирилган биноларни тиклашда тез ва соз меҳнат қилмоқдалар. Суратларда тасвирланган бир гуруҳ қурувчилар жамоаси аъзолари ва монтажчиларининг бажараётган ишлари таҳсинга сазовордир.

Сураткаш Ҳ. СОЛИҲОВ.

* *

• *Эркинлик шарофати*

ДИЛДА ЭЪТИҚОД БЎЛСА

Маълумки, тилимиз, динимиз, ўлкамиз тарихи, урф-одатларимиз, анъаналаримиз қадимий ўтмиш билан узвий боғлиқ. Узоқ вақт биз асрлар давомида шаклланган шарқона ҳаёт тарзидан, қадимдан таркиб топган муносабатлардан узилиб қолдик. Жаҳон ҳамжамиятидан, айниқса Шарқдан узилиш ўлкамиз учун салбий оқибатларни келтириб чиқарди. Ташқи алоқалар фақат «марказ» орқали амалга оширилди. У ердагилар эса ҳар доим ҳам шарқ халқлари руҳиятини, одатларини, қолаверса маданиятини тушуниб, етарлича баҳо беришавермасди. Хўш, биз Шарқ ҳақида нималарни биламиз?.. Афсуски, бу борадаги билими билан мақтана оладиганлар бармоқ билан санарли...

У ёқда бизнинг Бухорони, Самарқандни, Хивани, Тошкентни билишади. Пинҳона бўлса-да, севишади. «Тошкент ишбилармонлар учрашуви»даги мулоқотлар, Ўзбекистонда таълим олаётган толиблар ҳикоялари бунга асос бўла олади. Халқимиз ҳали тўлиқ билмайдиган алломаларнинг номларини уларда эъзоз билан тилга олишади, қадрлашади.

«Ўтмишини унутган халқнинг келажаги ҳам бўлмайди» дейди халқимиз. Мустақил Ўзбекистоннинг равнақи ҳам кўп жиҳатдан асрлар синовидан ўтган алоқаларни тиклашга, уларни ривожлантиришга боғлиқ. Бу борадаги хайрли ишлар эса, оз бўлса-да, мавжуд. Жумҳурият Президентининг хайриҳоҳлиги туфайли бу йил бир гуруҳ тақводорлар муқаддас ҳаж сафарида бўлиб қайтишди.

Эски қарашлар ўрнини янгича муносабатлар эгаллай бошлади. Саудия Арабистони Диний Бошқарма орқали жумҳуриятимизга бир туркум табобат асбобларини тақдим қилганлиги кўпчиликни тўлқинлантирганди, қалбларда миннатдорчилик ҳисларини жўштирганди...

Шу ва бошқа сабабларни ҳисобга олиб, жамоатчи мухбиримизнинг ҳаж сафари қатнашчиси, Бекобод ноҳияси, Далварзин шўро хўжалигида истиқомат қилувчи нафақахўр Абдусаттор Эргашбой ўғли билан уюштирган суҳбатини эътиборингизга ҳавола қилишни лозим топдик. Ўйлаймизки, бу суҳбат сизни ҳам бефарқ қолдирмайди.

— **Абдусаттор ака, аввало ҳожилик унвонингиз муборак бўлсин. Мана, сиз барча мўмин-мусулмонларнинг муқаддас саждагоҳи — Каъбатуллоҳни зиёрат қилиб қайтдингиз. Саудия Арабистони ўзгача бир диёр. Бу ерда неча авлиё-ю, неча анбиёлар ўтган. Бизга мана шундай ажойиб юртга бўлган сафар, умуман ҳаж таассуротлари ҳақида гапириб берсангиз.**

— Байтуллоҳни, яъни Оллоҳнинг уйини зиёрат қилиш ҳар бир мўмин-мусулмон учун катта бахт. Не бахтки, падаримизга насиб этмаган, дилида армон бўлиб ўтиб кетган ҳаж сафари бизга насиб этди. Отамизнинг ушалмаган армонини рўёбга чиқардик.

Ҳаж сафари 18 кун давом этди. Аввал, учоқда Жиддага учдик. Пешин, аср ҳамда шом номозини шу ерда ўқиб, сўнгра автобусда Маккага равона бўлдик. Бизни яхши кутиб олишди. Кўркам ва шинам 9 қаватли меҳмонхонага жойлаштиришди. Саудия Арабистонининг подшоси Фаҳд ибн Абдулазиз бизларни ўзининг шахсий меҳмони деб эълон қилган экан. Жуда кўп киши бизларнинг хизматимизда бўлди. Кўп илтифот кўрсатишди. Борган кунимизоқ зиёратни бошлаб юбордик. Тонгда Умар бин Ал-Ҳаттоб бунёд этган Масжиди Ҳарамда бомдод номозини ўқидик. Сўнгра, бир зум тиним билмайдиган минглаб одамлар дарёсига қўшилиб, Каъбатуллоҳнинг атрофини етти марта айланиб, тавофи қудумни адо этдик. Иброҳим Халилуллоҳнинг мақоми ёнида, намози шукрона ўқидик. Дуога қўл очиб, яхши ният билан бизга оқ йўл тилаб қолган қариндош-уруғларимизни, ёру биродарларимизни, барча мўминларни дуо қилдик. Хуллас 9 кун Маккатуллоҳда бўлдик. Муқаддас жойларни зиёрат этиб, тавоф қилдик.

Сўнг Саво ва Марва тоғларига етти карра чиқиб, ҳаж амалларидан яна бирини адо этдик. Минг йилки, яратганнинг меҳридай қайнаб-тошаётган Зам-зам булоғидан тўйиб-тўйиб сув ичдик. Кейин Мино водийсига йўл олдик. У ерда «шайтонга тош отдик» ва Арофот тоғига чиқиб зиёрат қилдик. У ердаги ҳаж амалларини бажариб, Маккаи Мукаррамага қайтдик. Сўнгра, дам олиб, расталарни айландик. Расталарда ҳамма нарса бор...

Сафаримизнинг ўн олтинчи куни пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом ҳижрат қилган Мадинаи Мунавварага йўл олдик. Бу шаҳарда ҳам Маккадаги сингари қадимги иморатлар замонавий бинолар билан уйғунлашиб кетган. Лекин, барчасида миллийлик ва шарқоналик сезилиб туради. Ҳазрат Муҳаммад Расулуллоҳ масжидларига кириб 2 ракаат номоз ўқидик ва пайғамбаримиз қабрларини тавоф қилдик.

Мадинага келган кунимиз эртасига, у ерда 77 ёшли асли марғилонлик бир кишини учратиб қолдик. У киши қўярда-қўймай уйига таклиф қилди ва бир кун азиз меҳмони бўлдик. Ватандошимиз билан бу ернинг урф-одатлари, маросимлари хусусида суҳбатлашдик. Юртдошимиз ўзининг шахсий машиналарида бизларни Мадина бўйлаб айлантирди, муқаддас жойларни зиёрат қилдик. Хуллас, Мадинаи Мунавварада уч кун бўлдик.

— **Ҳозир Сиз у ернинг ўзига хос урф-одатлари, тўй-у маъракалари хусусида суҳбатлашдик, дедингиз. Шулар хусусида гаплашсак.**

— Ҳа, биз ватандошимиз билан урф-одатлар хусусида узоқ суҳбатлашдик. Суҳбат давомида ҳайрон қолдим: динимиз бир, тилимиз бир, миллатимиз бир, лекин урф-одатларимиз... Саудия Арабистонида нафақат араблар, балки барча мўмин-мусулмон одатига кўра киши вафот этса жанозага чақирилмас экан. Дафн маросимида йиғлаш, шунингдек биздаги каби 3, 7, 20, 40 каби маросимлар уларда умуман йўқ. Тўй-маъракалар ҳам биздагидек катта дабдабалар билан эмас, балки ихчамгина қилиб ўтказилар, келин-куёвларга биздагидек 10—15 та либос, чет эл гарнитурлари, гилам ва турли «совғалар» эмас, балки 2—3 та либос, палос ва бир хона берилар, қолганларини эса ўзлари меҳнат қилиб топишар экан. Буни улар моддий етишмовчиликдан эмас, (у ерда бой-камбағал ҳаммаси шу йўсинда тўй қилишади), балки бундай дабдабали тўй-маъракалар «ота мерос» бўлмагани учун шундай қилишар экан...

— **Абдусаттор ака, гапингизни бўлганим учун узр. Биздаги каби дабдабали тўй-маъракалар, дафн маросимлари исломга хос нарсами?!**

— Ўзи, бизникидек дабдабали тўй-маросим ҳеч жойда йўқ. Бизнинг халқимиз бир неча йиллар давомида тинмай меҳнат қилиб топган пулини бир кунда совуради: элга тўй беради, катта давра қилади. Бу яхши, лекин ҳамма нарсада меъёр керак. Ахир, пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом ҳам ўз қизлари Фотимани Ҳазрат Алига узатганларида эгнига 1—2 та либос ва оёқлари остига бир қўйнинг терисини ташлаб, бир коса сув билан никоҳлаб қўйган эканлар.

Мен арабистонлик ватандошларимдан тўй тантаналари хусусида сўраганимда:— Биз пайғамбаримиз эътиқодига зид бўлган нарсани қилсак, пайғамбаримиздан ошириб юборсак, у ҳолда у кишига умматлигимиз қайда қолади,— дея жавоб берган эди.

Энди, дафн маросимларига келсак, бу нарса ҳам бутунлай исломга ёт. Яна бир нарса, қабр устига тош, ёдгорлик қўйишни қайси «оғамиздан» ўрганганмиз, ҳайронман. Ҳатто, пайғамбаримиз қабрлари устида ҳам бирон-бир тош ёки ёдгорлик деган нарсанинг ўзи йўқ. Шундай экан, шаҳидларимиз қабрларини оёқ ости, руҳларини безовта қилмоққа не ҳожат?!

— **Мана, сиз Саудия Арабистонининг бир неча шаҳарларида бўлдингиз. У ернинг табиати, урф-одатлари билан танишдингиз. У ерни Ўзбекистон билан, умуман, бизлар билан солиштирган ҳолда нималар дея оласиз?!.**

— Дарҳақиқат, Саудия Арабистонининг шаҳарлари, кўча ва расталарини кўриб ўзимизники билан солиштириб кўрдим: шаҳарлари озода, кўркам, кенг ва катта кўчалари ҳам шовқинсиз, йўллари равон, кўчада қоидани бузган бирон-бир йўловчи ёки машинани кўрмайсиз. Раста ва дўконларини айтмайсизми, истаган нарсангизни топасиз. Сотувчилари қучоқ очиб кутиб олишади. Келишсангиз, истаган нарсангизни ярим баҳосига ҳам сотиб олишингиз мумкин. Шунча айланиб қулф-калит қилинган раста ёки дўконни кўрмадик, ҳатто баъзиларининг эшиклари ҳам йўқ. Номоз пайти сотувчи ҳам, харидор ҳам масжид сари интилишади. Дўконлар эса очиқ-сочиқ қолаверади. Бу нарсаларнинг бари мамлакатдаги тартиб-интизомга боғлиқ. Мен у ерга бориб ҳайрон қолдим: қулф-калит нима — билишмайди. Автомашиналари куну тун ташқарида туради. Ҳатто қолдириб кетган нарсангизни бир ой кейин келиб кўрсангиз ҳам жойида турган бўлади. Чунки, бу юртда ўғрилик қилганнинг қўли кесилади. Ичкилик ва зино, фаҳш йўлига кирганларни аяшмайди, зинокорларни тошбўрон қилишади. Одам ўлдирганларнинг боши кесилади. Бу юртнинг азалий қонун-қоидаси шундай. Қамоқхоналари бўм-бўш, юртда ҳаёт осойишта. Одамлари ҳалол ва тўғри. Чунки, бу юрт одамларининг динга эътиқоди, дилида иймони бор.

Шаҳару қишлоқларини айландик. Лекин кўкариб турган майсани ёки тангадек жойга соя ташлаб турган дарахтни кўрмадик. Аҳён-аҳён хурмо дарахтини учратамиз. Арабнинг бори ҳам йўғи ҳам хурмо. Лекин бозори тўла хил-хил мева-чева. Олма, анор, шафтоли, лимон, мандарин, апельсин, эҳе, йил — 12 ой нима десангиз топилади. Шуларни кўриб ўйланиб қоламан: Биз яшаётган жойлар нақ жаннат. Бугун ерга чўп суқсангиз, эртага бир қулоч жойга соя ташлайди. Лекин, шундай юртнинг қадрига етаяпмизми?! Бу саволга жавоб беришга қийналасан, киши.

— **Абдусаттор ака, муштарийларга, юртимиз одамларига тилакларингиз.**

— Имонли, эътиқодли бўлишсин. Ўз ишларига тўғри ва ҳалол бўлишсин, шунда Оллоҳ ҳам уларнинг ишларига ривож бергай. Омин.

Суҳбатни Б. АБДУКАРИМОВ уюштирди.

Сафарга чиқишди

Ворошилов номли жамоа хўжалигида тез-тез саёҳатлар уюштирилмоқда. Яқинда меҳнаткашлардан яна икки гуруҳ ҳордиқ чиқариш мақсадида сафарга отланди. Абдумалик Жумақулов етакчилик қилаётган токзорлик бригадаси аъзолари Самарқандга, хўжалик қурувчилари бригадаси эса Фарғона водийсига жўнаб кетишди.

А. МАҲКАМОВ,
Оҳангарон райони.

• *ОБУНА—92* •

ЯНГИ ЙЎНАЛИШДА

1991 йилдан чиқа бошлаган «Диалог» («Мулоқот») ойномасининг дастлабки сонларидаёқ, у қандай бўлиши керак деган савол кўндаланг бўлиб қолди. Ойноманинг дастлабки тўққиз сони билан танишган ўқувчи демократия ва тўлиқ ошкоралик йўналиши танланганига ишонч ҳосил қилиши мумкин.

Ойнома ижодий жамоаси бундан буён ҳам бу йўналишни изчил давом эттириш ниятида. Сийқаси чиққан «Бутун дунё пролетарлари бирлашингиз!» чақириғи эмас, балки «Фуқаролар тинчлиги ва миллий тотувлик учун!» шиори ойноманинг мазмунини, мундарижасини, мавқеини белгилаб беради.

«Ўзбек ишчи» кимларнинг манфаати учун ва кимнинг фатвоси билан авж олдирилди», «Амалдор кундалиги», «Бу қандай бўлган эди ёки жумҳурият фожиасига кимлар «қўл иситди», «Кескир пичоқлар» каби мақолалар маҳфийлик тамғаси билан юритилган сиёсатнинг ниқобини йиртган ва ўқувчиларни ҳам бефарқ қолдирмаган бўлса керак.

Таниқли сиёсий ва жамоат арбоби Нуритдин Акрамович Муҳитдинов хотиралари ҳам ўқувчиларда қизиқиш уйғотиши табиий. У мамлакатимиз ва жумҳуриятимиз ҳаётида содир бўлган муҳим воқеаларнинг шоҳиди сифатида, муштарийлар билан, ҳали ҳам аҳамиятини йўқотмаган ўз кузатишлари ва хулосаларини ўртоқлашади.

Миллатлараро муносабатлардаги муаммолар кўпчиликни ташвишга солиб қўйган. Шу маънода бу масалада илгари номаълум бўлган саҳифаларни очишда Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш даврида ва инқилоб кезларида миллий сиёсатда йўл қўйилган қўпол хатоларни биринчи марта ёритиб берувчи «Миллий манфаатларни ҳисобга олиб», «Ленин учун меморандум» мақолаларининг аҳамияти катта деб ўйлаймиз.

Бозор иқтисодига ўтиш даврида юзага келган турли хил муаммоларни ёритувчи «Иқтисод ва инсонлар ҳаёти» бўлимида бериладиган мақолалар, муштарийларни, албатта, бефарқ қолдирмайди.

«Асрий умуминсоний маънавий қадриятлар» бўлими ҳам бугунги кун талабларига тўлиқ жавоб беради. «Хуржун ва тўр халта» юмор бўлими эса бўш вақтингизни мароқли ўтказишга мўлжалланган.

Келажакда «Тарихнинг қаҳрамонона ва фожиали саҳифалари» бўлимини очиш ниятимиз бор. Бошқа бир қанча хайрли ишларни режалаштирганмиз. Бу режалар амалга ошиши эса, сизларнинг ойномани қанчалик қўллаб-қувватлашингизга боғлиқ.

«Диалог» («Мулоқот») Сизлар учун хизмат қилади. Қийин кунларда ойномани ёлғизлатиб қўймаслигингизга ишонамиз.

1992 йилдан бошлаб ойнома «Позиция» («Муносабат») номи билан чиқа бошлайди. Индекс — 75201. Обуна баҳоси: бир йилга — 7 сўм 20 тийин, 6 ойга— 3 сўм 60 тийин, 3 ойга— 1 сўм 80 тийин.

А. САВЧЕНКО,
ойнома бош муҳаррири.

ҚИШЛОҚ КОРХОНАСИ ЯНГИЛИКЛАРИ

ХУШБИЧИМ ЛИБОСЛАР

Корхонанинг тўқув ва тикув цехларида ишлаб чиқарилаётган турли эркаклар, хотин-қизлар ва болалар либослари ҳам аҳолига манзур бўлмоқда.

Тўқув цехини ишга тушириш учун Сирдарё вилоятининг Гулистон шаҳридаги турдош корхонадан 10 та тўқув дастгоҳлари олиб келинди. Цех устаси Мухтарам Холдорова, тўқувчи Гулчеҳра Алхаровалар қўлидан чиқаётган иссиқ кийим-кечаклар бежирим чиройли бўлиши билан бирга чидамли ҳамдир.

Тўқув ва тикув цехларида ойига 20 минг сўмлик маҳсулот сотувга чиқарилмоқда.

3600 ИПАК ЖИЛОСИ

Шавкат Маменов бошчилигидаги 15 киши тўрт ой давомида Андижон атлас комбинатидан атлас тўқишни ўрганиб қайтди. Муқаддас Сулаймонова, Ҳадича Исмоилова, Санобар Турдибоева, Сайёра Доушова, Мовлуда Сапаровалар моҳирлик билан атлас тўқимоқдалар.

Атласни кўзларни қамаштирувчи даражада жилолантириш учун ҳар бир тўқувчи қиз 3600 та ипакни бирма-бир қўлидан ўтказар экан. Корхонада йил охиригача 280 минг сўмлик турли номдаги атлас матолари ишлаб чиқарилади.

РЕЖАЛАР ВА МУАММОЛАР

Корхона меҳнаткашлари бир қатор ишларни режалаштиришган. Жумҳурият Вазирлар Маҳкамаси ва вилоят ижроия қўмитаси қарорига асосан чет эллар билан алоқалар ўрнатиш, қўшма корхоналар очиш кўзда тутилган. Бу борада дастлабки ишлар бошлаб юборилди. Хитой Халқ Республикаси билан кенг халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи қўшма корхона қуриш бўйича дастлабки келишув тадбирлари ишлаб чиқилди. Бундан ташқари Сингапур, Малайзия каби давлатлар билан ҳам ҳамкорлик қилиш режалаштирилган.

Ана шундай катта ишларни бажараётган жамоанинг муаммолари ҳам йўқ эмас. Булар ичида энг долзарби— хом ашё масаласидир. Сабаби — асосий хом ашё қўшни вилоятлардан олиб келинмоқда. Бу эса анча мураккабликлар, чиқимларга сабаб бўляпти. Корхона учун эса бу муаммо анча қимматга тушяпти.

З. ИСРОИЛОВ.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» 1992 ЙИЛДА

УТАЁТГАН йилимиз тарихий воқеаларга, ижтимоий-сиёсий ҳаётда муҳим унутилмас ўзгаришларга бой кечаётир. Мамлакат иқтисодиётида давом этаётган танг вазиятлар пул алмашувлари, нарх-навонинг осмонга чиқиб кетишлари ташвишларимизни юз чандон ошириб қўйган бўлса, август ойида Москвада бўлиб ўтган уч кунлик дағдағалар эса ер юзи халқларини даҳшатга кўмиб ташлади. Лекин мазкур йилимизда кўнгилларга сурур ва завқ, умид ва ишонч бағишловчи нурли воқеалар ҳам кўп бўлмоқда. Биз йилимизнинг энг муҳим воқеалари— улуғ ҳазрат Навоийнинг табаррук тўйини ва жумҳуриятимизнинг мустақил деб эълон қилинган санани кўзда тутаётирмиз. Хуллас, кўнгилларда умид барг ёза бошлади...

Умид — келажакнинг дурбини.

Ойномамиз жамоаси келгуси йилда амалга ошириладиган ишларни режалаштирар экан, муштарийларимизнинг қизиқиш ва истакларини ҳар томонлама ўрганишга, инобатга олишга ҳаракат қилди. Ижодкорлар яратаётган бадиий асарлар — роман, қисса, шеър, ҳикоя ва достон, эссе ва тақриз, тадқиқотларнинг энг етукларини саралаб, муштарийларимиз ҳукмига ҳавола этишга ўзимизни бурчли сездик. Қолаверса, ўқувчилар оммаси ичида муайян қизиқиш, хайрихоҳлик уйғотаётган мавзуларда асарлар эълон қилаётганимиз ҳам ойномамиз обрўсини оширди — «Шарқ юлдузи» китоб савдоси соҳасида ноёб молларнинг бирига айланди. Муқаддас «Қуръон» мутолаасидан руҳланган муштарийлардан келаётган миннатдорлик мактублари ҳали-ҳануз тўхтамаётир.

Хўш, келгуси 1992 йилда сиз азизларга қандай янги асарлар ҳадя қилиш ниятидамиз? Аввало ойномамизнинг наср бўлими режалаштирган асарлар ҳақида. Таниқли ёзувчилар Шукур Холмирзаев, Омон Мухторов ўзларининг янги романларини ёзиб тугатдилар. Ш. Холмирзаевнинг «Олабўжи» романи ёзувчи учун янги бир услубда — детектив-саргузашт жанрида битилган бўлса, Омон Мухторовнинг «Минг бир қиёфа» асарида бугунги кун воқеаларига ҳаёлий-фалсафий йўсинда ёндашилган. Булардан ташқари бўлим мўлжалида таниқли наср усталари Мурод Муҳаммад Дўст, Эркин Аъзамов, Ҳайриддин Султонов ва бошқаларнинг қисса, ҳикоялари бор. Машъум қатағон йилларида қурбон бўлиб кетган истеъдодли ёзувчимиз Абдулҳамид Чўлпоннинг янги топилган дастхатлари ҳам ўқувчилар назарига етказилади. Шунингдек, шарқ адабиёти вакиллари Муҳаммад Аҳмад Абдувалининг «Ғариблар» романи, Иноятуллоҳ Канбунинг «Баҳори дониш ёки вафодор ва бевафо хотинлар ҳақида қисса» асарлари ҳам ўқувчиларимиз учун хайрли янгилик бўлади.

Назм бўлими режалари ҳам хилма-хил ва ранг-баранг. Ҳикматгўй бобокалонимиз Аҳмад Яссавийнинг янги топилган ғазал ва ҳикматларидан хабарингиз борми? Келгуси йили шеърият бўлими ўз мухлисларини ана шундай ажойиб совға билан хурсанд қилмоқчи. Бундан ташқари, йил давомида мумтоз адабиётимиз вакилларининг ҳали эълон қилинмаган манзума, ғазаллари билан танишиб борамиз. 1992 йил — достончиликда ҳам баракали йил бўладиган бўлиб турибди. Ажойиб шоиримиз Абдулла Орипов улуғ давлат асосчиси Амир Темур ҳақида достон ёзаётир. Усмон Азимнинг «Оқпадар» достони, Матназар Абдулҳакимнинг «Кўчки» достони қўлимизда турибди. Икром Отамуродов «Сопол синиқлари» достонида Мозий ва Бугун, Тарих ва Эътиқод каби ўлмас мавзуларда қалам тебратса, Асқар Маҳкам Заҳириддин Бобурга бағишланган «Таважжуҳ» достонида улуғ шоир ва саркарданинг Ватан соғинчи, қисмат бўронлари ҳақидаги аччиқ иқрорларини қоғозга туширади. Ойнома эълон қилишни режалаштирган машҳур немис мутафаккири И. Гётенинг «Мағрибу Машриқ девони»дан таржималар ҳам шеърият мухлисларига маъқул бўлиши шубҳасиз.

Ойномамизнинг танқидчилик бўлими фаолияти ҳам йил сайин қизиқарли тус олаётир. Кейинги пайтларда эълон қилинаётган тарихнинг янги, ҳаққоний талқинлари, қизғин баҳсларга сабаб бўлаётган танқидий мақолалар мана шу бўлимда тайёрланиб, нашр этилмоқда, ўқувчиларнинг эътиборини қозонмоқда. Бўлимнинг келгуси йил режаларида Шарафиддин Али Яздийнинг «Зафарнома» (Амир Темур юришлари ҳақида), Мирзо Улуғбекнинг «Тўрт улус тарихи» каби улкан тарихий қимматга эга бўлган асарлар бор. Шунингдек, яқин ўтган тарихий ҳодисалар ҳақида ўқувчиларга кенг маълумот берувчи мавзулар: «Хиванинг чор қўшинлари томонидан истило қилинишига оид янги маълумотлар», «Босмачилик. Янги талқинлар», «Чор босқини солномаси», «Ўзбекистонда «қизил террор», «Ўқилмаган саҳифалар, янги ҳужжатлар» ҳам муштарийларнинг тарих ҳақиқатини муфассал билиб олишлари учун хизмат қилиши табиий. Бўлим келгуси йили «Шеърият ва замон», «Тарих ва наср» мавзуларида давра суҳбатлари уюштиришни мўлжалламоқда.

Ҳозирги пайтда турмуш ташвишларини, ижтимоий ҳаёт муаммоларини ўрганишда, ҳал қилишда публицистиканинг ҳиссаси катта. Шуларни назарда тутиб ойномамизнинг бадиий мақоланавислик бўлими ҳам қатор долзарб муаммоларга, ечимини кутаётган жумбоқли масалалар моҳиятига эътиборни қаратиш, яқин ўтмишдаги турмушимизнинг баъзи саҳифаларига аниқлик киритиш, жумҳуриятимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида муҳим ўрин тутган давлат арбоблари тақдирини ўрганиш мақсадида иш олиб бораётир. Кейинги йилда Нуриддин Муҳиддиновнинг «Усмон Юсупов» очерки, Алиназар Эгамназаровнинг «Султон Сегизбоев» (1938 йили отилган Ўзбекистон Министрлар Совети раисининг қисмати) очеркини, Озод Отамуродовнинг «Миграция» (Туркистон аҳолиси ҳақида) номли мақоласини, шунингдек жумҳуриятимиз ҳаётининг турли жабҳаларига бағишланган ўткир муаммолар мавзу [...]либ олинган мақолалар[...] чоп этиш мўлжалланмоқда.

Хуллас, келгуси йилда муштарийларимиз «Йиллар, воқеалар, ҳужжатлар», «Тарихнинг оқ доғлари», «Журналхон таклиф қилган мавзу», «Ечимини кутаётган муаммолар», «Меросимизни ўрганамиз», «Мулоҳаза, муҳокама, мунозара» рукнлари остида қизиқ-қизиқ материаллар билан танишадилар.

Айни кунларда ҳамма обуна идораларида «Шарқ юлдузи» ойномасига ёзилиш қизғин давом этаётир. Обуна баҳоси бир йилга 24 сўм, ярим йилга 12 сўм. Савдо шохобчаларидан сотиб оламан-ку, деб ўйловчи журналхонлар диққатига шуни ҳавола этамизки, ойноманинг бир сони обуначи учун 2 сўм бўлса, дўкондан сотиб олувчилар учун 2 сўму 50 тийин бўлади. Ўйлаймизки, ҳар бир зиёли, ишчи ёки деҳқон ўзи учун севимли бўлиб қолган қадрдон «Шарқ юлдузи»га ўз вақтида обуна бўлади.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» ОЙНОМАСИ ЖАМОАСИ.

• Акс-садо •

„ТУРКИЙ НАЗМНИНГ МАЛИК УЛ-КАЛОМИ“

• Акс-садо •

Рўзномамиз 1991 йил 13 июнь сонида Дилмурод Саидовнинг «Туркий назмнинг малик ул-каломи» номли мақоласи эълон қилинганди. Бу мақола Лутфий таваллудининг 625 йиллиги муносабати билан, муаллиф таъкидлагани каби туркий назм жонкуярининг санаи муборакларини бир дам бўлсада эсга олишдек эзгу ният билан ёзилганди. Муаллиф: «Мен адабиётшунос олим ёки тарихчи эмасман. Бор-йўғи бир қаламкашман. Аммо ҳаваскорман деб мен четга қочсам, унча таниш эмасман деб сиз четга ўтсангиз, аждодлар ёдини одамлар хотирига ким солади?» деб куюнганди. Мазкур мақола юзасидан филология фанлари номзоди Э. АҲМАДХЎЖАЕВ Мавлоно Носириддин Лутфилло — Лутфий адабий меросини ўрганиш юзасидан амалга оширилган бир қатор янгиликлар қайд этилган мақола билан таҳририятимизга келди. Қуйида биз ушбу мақолани чоп этмоқдамиз.

УМУМАН олганда, адабиётшунослик оламида Лутфий ҳамда номлари юқоридаги мақолада таъкидланган шоиру, шоиралар ҳаёти ва меросини ўрганиш юзасидан кейинги йилларда қўлга киритилган янгиликлар, бу шоирлар асарларини таҳлил қилиш ва нашр эттириш бўйича эришилган илмий натижалар анчагина салмоқлидир. Бу мулоҳазамизни Лутфийнинг ижодий меросини ўрганишга доир қилинган ишлар билан далиллаймиз.

Маълумки, кейинги ўн-ўн беш йил ичида «сўз лутфида ягонаи даврон» (Хондамир) Лутфийнинг шеърий маҳоратини ўрганиш ва шоир шеърияти тил хусусиятларининг таҳлилига бағишланган филология фанлари номзоди илмий даражасини олиш учун иккита иш ёқланди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг Адабиёт илмгоҳи чоп эттирган беш жилдлик «Ўзбек адабиёти тарихи»нинг биринчи жилди ҳамда рус тилида нашр қилинган икки жилдлик «Ўзбек адабиёти тарихи»да Лутфий ўзининг ҳақиқий ўрнини олди.

Академиямизнинг Ҳ. С. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар илмгоҳи томонидан нашр этиладиган «Адабий мерос» илмий тўпламининг бир қатор сонларида ушбу сатрлар муаллифининг бир неча ўнлаб илмий мақолалари босилди. Бу мақолаларда Лутфий девонининг бизнинг жумҳуриятимизда ва хорижий фондларда сақланувчи ва янги аниқланган шеърий меросидан намуналар бериб борилиб, 1984 йили «Шарқ классик шеъриятидан» туркумида «Лутфий шеъриятидан» номи билан шоирнинг аввал ўқувчиларга маълум бўлган шеърлари билан бирга унинг янгидан топилган ғазал, туюқ, рубоий, қитъа ва фард жанридаги 102 та шеърлари кўп минг нусхада чоп эттирилди.

Биз томонимиздан тузилган ва 1987 йилда беш юз нусхада нашр эттирилган «Лутфий асарлари қўлёзмаларининг каталоги» шоирнинг Иттифоқ, жумҳуриятимиз ҳамда хорижий мамлакатлар қўлёзма фондлари, кутубхоналар, шахсий коллекцияларда сақланаётган ҳамда кейинги йиллардаги изланишларимиз натижасида аниқланган девони қўлёзмалари (33 та), «Гул ва Наврўз» достони (13 та) қўлёзма нусхаларининг илмий тавсифини ўз ичига қамраб олган. Яна қайд этиш керакки, мазкур каталог нашр этилгандан сўнг таниқли адабиётшунос Буюк Каримий томонидан 1941 йилда тузилган ва ўша йили нашрга топширилган қўлёзмани ҳам қўлга киритишга муваффақ бўлдик. Бу каталогдаги ўнлаб қўлёзмалар биринчи марта илмий истифодага киритилганлиги билан аҳамиятлидир.

Олиб борилган кузатишлар Ўзбекистон, Тожикистон, Озарбайжон ва бошқа жумҳуриятлар қўлёзма фондларида сақланаётган бир неча юзлаб қўлёзма баёзлар, мажмуалар таркибида Лутфий шеърлари ва уларга кейинги давр шоирлари томонидан боғланган муҳаммасларнинг кўплаб учрашини кўрсатди. Лутфий меросига доир маълумотларни имкони борича бир ерга жамлаш ва у ҳақда тўлиқроқ маълумот бериш ниятида Лутфий шеърлари учрайдиган баёз ва мажмуаларга доир маълумотлар ҳам юқоридаги каталогга киритилди. Булардан ташқари шоир Лутфий девони қўлёзмаларининг ўндан ортиқ турли асрларда кўчирилган нусхаларидан намуналар берилди. Каталогда сўз боши ва турли хил кўрсаткичлар ҳамда библиография берилдики, бу мазкур ишнинг қимматини оширади. Ушбу каталог Лутфий адабий меросини яхлит таҳлил этувчи тадқиқот яратиш ишига хизмат қилиши мумкин.

«Ўзбек адабиёти бўстони» туркумининг бир жилди Лутфий шеърий меросига бағишланди. У 1987 йилда Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида «Сенсан, севарим» номи билан кўп минг нусхада нашр қилинди.

Шоир шеърий девони қўлёзма нусхаларини излашни давом эттириб, кейинги вақтда унинг қадимий ва ноёб қўлёзмаларидан бири бўлмиш Германиянинг Гота шаҳри илмий-текшириш кутубхонасида сақланувчи қўлёзмасининг фотонусхасини қўлга киритдик. Бу қўлёзма нусхадан шоир меросининг қасида, ғазал, туюқ ва фард жанрида ижод этилган янги шеърларини аниқлашга муяссар бўлдик. Бу янги шеърлар 2 қасида, 25 ғазал, 41 туюқ, 25 фарддан иборат бўлиб, жами 93 та, улар ҳажми 674 мисрадир. Шоирнинг бу янги аниқланган меросини 1990 йилда «Мавлоно Лутфий шеъриятидан» номи билан бир минг нусхада алоҳида китобча шаклида сўзбоши билан чоп эттирдик. Бу шоир меросини аниқлашга қўшилган жиддий ҳиссадир.

Шоирнинг шу кунгача етиб келган меросининг умумий ҳажмини аниқлаш учун махсус жадвал туздик. Биз томонимиздан тузилган «Чет эл ва СССР қўлёзма фондларидаги Лутфий девони қўлёзма нусхаларининг таркибий қиёсий жадвали»га кўра бизгача Лутфийнинг 572 та шеъри етиб келган экан. Бу шеърлардан 3 таси қасида, 372 таси ғазаллар, 115 таси тўртликлар, 60 таси фардлар ҳамда Лутфийнинг турли шеърларидан бизгача етиб келган 22 та айрим байтлардан иборатдир. Демак, бундан маълум бўладики, Лутфийнинг бизгача 2774 байт ёки 5548 мисра шеъри девонининг турли қўлёзма нусхалари орқали етиб келган. Бу рақам XV асрнинг таниқли тарихчиси Абдулла Кобулийнинг «Тазкират ут-таворих» («Тарихлар тўплами») асарида Лутфийнинг туркий девони ҳажми ҳақида келтирилган маълумот — 3000 байтга яқинлашиб қолади. Лекин келгусида шоир девонининг яна янги қўлёзма нусхалари аниқланиши ва улардан шоирнинг бизга номаълум бўлиб келган шеърлари топилишига ишончимиз комил.

Лутфий ўзининг ғазалларидан бирида ўз ижоди ҳақида фахр билан сўз юритиб, қуйидаги мисраларни битган:

Сеҳр қилғай сўзда Лутфий соҳири Кашмиртек,
Дурри назмиға қулоқ гар солса моҳи Кобулий.

Дилмурод Саидов тўғри таъкидлаганидек, келинг, азиз дўстлар, туркий назмнинг малик ул-каломи Мавлоно Лутфий санаи муборакларида ул зотни бир дам бўлса-да эсга олайлик.

Шоирнинг назмий қўлёзмаларини излаш, тадқиқ этиш ва оммалаштириш юзасидан саъй-ҳаракатларимизни Лутфий таваллудининг 625 йиллиги муносабати билан янада жонлантирайлик, йирик тадқиқотлар, китоблар яратиш ва уларни чоп эттириш билан бирга матбуот саҳифаларида ҳам вақти-вақти билан мақолалар чоп эттириб, кенг оммани шоир меросидан баҳраманд қилиб борайлик.

Қуйида Лутфийнинг янги аниқланган назм дурларидан айрим намуналар келтирамиз.

Эркин АҲМАДХЎЖАЕВ,
филология фанлари номзоди.

ҒАЗАЛЛАР

ЛУТФИЙ

Эй хатинг райҳони қасди жону иймон айлаган,
Кўнглумизни ғунчадек оғзинг турур қон айлаган.

Туррангизнинг васфида барча узун пайвастадур,
Бир юзинда инчаға сўзумни паришон айлаган.

Бизни ўртансун дебон парвонатек ҳукм айлади,
Оразингни зулф ила шамъи шабистон айлаган.

Писта оғзинг иштиёқидур чаманлар саҳнида,
Ғунчани ҳасрат била кўзумда пайкон айлаган.

Бош пойандоз қилсун жони ширин пешкаш,
Ёр хаёлини кўнгул уйинда меҳмон айлаган.

Ишқ учун маҳшар куни ёзғурмағай, бордур умид,
Ушбу суратни яротиб бизни ҳайрон айлаган.

Ўлмадинг ҳижрон туни деб эмди ғамзанг ўлтурур,
Эй тирикликни бу Лутфий қулға товон айлаган.

* * *

Эй вафосиз, сен мени ҳажрингда шайдо қилмағил,
Шум рақиб сўзин олиб биздин табарро қилмағил.

Дурр сўзунгнунг ҳасрати ичра табиб биздин кетар,
Дам-бадам икки кўзум ёшини дарё қилмағил.

Сен мени севдунг дебон ёзғурурсен бандани,
Гар керакмас ошиқ аввал элни расво қилмағил.

Ғофил ўлсам ёдингиздин бир замон умрум ҳаром,
Бевафо деб бизга йўқ тухматни пайдо қилмағил.

Сендин ўзга Лутфийға йўқтур таманноу хаёл,
Сен доғи гар ёр эсанг ўзга таманно қилмағил.

ТУЮҚЛАР

Ёра денгиз, қоши ёсин ёмасун,
Ғамза ўқини отибон ёмасун,
Янги ёзғон бу йироқлиқ дардини,
Кофири Хайбарға тенгри ёмасун.

* * *

Эйки олам жузву ҳуснунг кул дурур,
Куйди жон ишқингдину тан кул дурур.
Юзума боққан сайин кўнглунг келур,
Заъфарон оре кишини кулдурур.

Офтоби оразинг сўзандадур[1],
Бизга меҳринг йўқтурур сўз андадур.
Лаълингу оғзинг хаёлимда мудом,
Тори қирмизи киби сўзандадур.

* * *

Нечаким қон ёшима бўйолғамен,
Олмайин то зулфидин бўй олғамен,
Сарви раъно бўйи бирла қул бўлур.
Токи раъно бўйидин бўй олғамен.

[1] Сўзанда — куйдирувчи, ёндирувчи.

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИ ҚАДРИ

МИНГ МАШАҚҚАТ БИЛАН...

ҚИБРАЙ ноҳиясидаги «Правда» жамоа хўжалиги бошқаруви котиби Сиддиқ ака Ражабов билан биргаликда 7-бригада дала шийпонига яқинлашарканмиз, ҳамроҳим сўзлади:

— Замин ўз саховатини ҳеч вақт аягани йўқ. Ҳар йили деҳқоннинг қалб қўри, кўз нурлари эвазига баракали ҳосил етиштирилмоқда. Ҳосилдорлик йил сайин ортмоқда. Шу ер, шу қуёш, шу оби-ҳаёт!.. Аммо лекин нарх-навонинг ошиб кетаётганлиги кишини ташвишлантириб қўймоқда.

— Наҳот ўз еримизда битадиган маҳсулотларнинг нархини арзонроқ қилиб қўйишнинг имкони бўлмаса, — дедим мен.

— Харидор ҳам шундай ўйлаши табиий, — жавоб берди ҳамроҳим. — Ана, шийпонда ўтирган кишиларнинг чеҳраларига бир назар солинг, меҳнатда, жазирама офтобдан қорайган, қўллари қадоқ бўлиб кетган. Помидор етиштиришдан машаққатлиси бўлмаса керак. Уни қоронғу қишда махсус яшикларга тупроқ, гўнг солиб экиш, сўнг плёнкалар остида кўчат қилиб ўстириш керак. Ўсув даврида ҳар бир кўчатга меҳрингизни бахшида этмасангиз бўлмайди. Вақтида сув, маҳаллий ўғит билан таъмин этиш зарур. Офтоб чарақлаган кезлар, албатта, плёнкалар очилади. Сўнг салгина изғирин эсиши ҳамоноқ дарров усти беркитилади. Эрта кўкламда эса ҳозирлаб қўйилган далаларга пушта олиниши керак. Сўнг кўчатлар бирма-бир ўтқазилади. Асосий парвариш шундан кейин бошланади. Пишиб етилган помидорларни нобудсиз йиғиштириб олиш ҳам осонмас. Салгина эзилса суви чиқиб кетади. Жуда авайлаб териш, мустаҳкам қилиб ясалган яшикларга оҳиста жойлаштириш тақозо этилади. Эҳтиёткорлик билан машиналарга ортилади.

Энди ўйлаб кўринг, шунча машаққат билан помидор экиб, териб топширган деҳқонга илгари атиги 2 тийиндан ҳақ тўланарди. Эндиликда эса ҳар килограмм помидор учун 5 тийиндан ҳақ тўланмоқда. Гўё, иш ҳақини икки ярим баробар оширдик, деймизу, бу ҳам барибир деҳқоннинг бирини икки қилмайди.

Тайёр ҳосилимизнинг энг сархили давлатга топширилади. Тайёрлов идоралари эса ҳар тонна помидоримизни атиги 250 сўмдан сотиб олмоқда. Техника хизмати, ўғит, бошқа чиқимлар ҳам шунинг ичидадир. Деҳқонга эса йил бўйи қилган меҳнати учун арзимас чақа тегиши мумкин...

Сиддиқ аканинг куюнчаклик билан айтаётган гапларида жон бор. Нарх-наво ҳаддан ташқари ошиб кетган ҳозирги замонда ҳар бир нарсанинг ўз баҳоси бўлиши керак. Айтайлик, бир-иккита каттароқ дарахтдан бемалол бир кубометр тахта чиқиши мумкин. Ҳозирги кунда тахтанинг бир кубометрини 400—450 сўмга ҳам топиб бўлмаётир. Таҳлил қилиб кўрадиган бўлсак, бир кубометр тахта ишлаб чиқаришга қанча куч, сарф-харажат кетади-ю, минг килограмм помидорга қанча меҳнат, вақт, сув ва ҳоказолар талаб этилади? Шу нуқтаи назардан олиб қаралганда биргина помидор ва тахтанинг нархи ўртасидаги тафовут қайси қуюшқонга сиғади?

Бошқа жумҳуриятлардан келтирилаётган товарларнинг нархига қараб уларга сотилаётган турфа маҳсулотларимизнинг нархини адолат юзасидан белгилаш муҳимдир.

Суҳбатимиз шу тариқа давом этди.

Шийпон ҳовлисида бизни истараси иссиққина йигит қарши олди.

— Бригада саркори Абдуваликжон Пўлатов, — дея таништирди Сиддиқ ака. Бригадир кўнглидаги гапларни тўкиб солди:

— Бугунги кундаги оламшумул воқеалар кимнинг кўнглига ғурур ҳиссини солмайди, дейсиз. Озодлик нашидаси ҳаммани хушнуд этди. Эндиги энг муҳим вазифа амалий ишга киришишдадир. Буни ҳар ким ҳар хил тушунади. Менимча, ҳозирги ўта масъулиятли паллада ҳар ким ўз вазифасини уддаламоғи даркор. Масалан, биз деҳқонлар йил бўйи пешона теримиз билан етиштирган ҳосилимизни вақтида йиғиштириб олишимиз керак. Эл дастурхони тўкинлиги йўлида ҳар қанча меҳнат қилсак арзийди. Меҳнатимизга муносиб баҳо берилишига ҳам кафолат борлигига имон келтиряпмиз.

Дарҳақиқат, бригада аъзолари 10 гектар майдондан 280 ўрнига 300 тонна помидор етиштиришга ва эл дастурхонига тортиқ қилишга аҳд қилганлар. Ҳозирга қадар йиллик режанинг асосий қисми бажарилди. Бундай муваффақиятга эришишда механизатор Зокиржон Пўлатов, сувчилар Шуҳрат Раҳмонқулов ва Абдушукур Пўлатов, жамоа аъзоларидан Мукаррам Иноғомова, Фарида Абдураимова, Вазира Шерматова, Муҳайё Мирқосимова, Мавжуда Худойберганова, Зуҳрахон Пўлатовалар алоҳида жонбозлик кўрсатишаётир.

Меҳнаткашларга етарли даражада шарт-шароит яратилган. Дала шийпони ҳақиқий оромгоҳга айланган. Деҳқонлар тушлик иссиқ билан таъминланяпти.

Тўлқин ЭШБЕК.

● Мева-чева кўпайиб, бозор ва дўконлар тўлиб-тошса, қандай яхши. Нархи ҳам тушади, ҳам дастурхонимизга файз киритади. Бўка ноҳиясидаги «Гулистон» шўро хўжалиги миришкор боғбонларининг ҳам нияти шундай. СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) ижарачи боғбон М. Орипов ва бош агроном Т. Ёмғуровлар шафтолизорда. Бу йил ҳосил мўл бўлди; теримда илғорликни қўлдан бермаётган қизлар гуруҳи.

Суратқаш П. ЭРГАШЕВ.

*

ИЛГАРИ Тошкент вилояти ички ишлар бошқармаси бошлиғининг биринчи муовини бўлиб ишлаб келган Комилжон ҒОФУРОВ Ўзбекистон республикаси Ички ишлар вазирлигининг буйруғи билан шу бошқарманинг бошлиғи этиб тайинланди.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИДАГИ ЧИРЧИҚ ШАҲРИ, БЎСТОНЛИҚ, ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ,

ҚИБРАЙ, ПАРКЕНТ РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент вилоят ижроия комитетининг Меҳнат ва ижтимоий масалалар бошқармаси Чирчиқ шаҳридаги корхона ва ташкилотлар билан ҳамкорликда

4—5 ОКТЯБРЬ СОАТ 9.00 ДА

«Бўш ишчи ўринлари ва бўш лавозимлар ярмаркаси»ни ўтказади

АГАР СИЗ ВАҚТИНЧА ИШЛАМАЁТГАН БЎЛИБ:

ўз касбингиз ёки мутахассислигингизга мувофиқ иш топишни;

касб эгаллаш ёки бошқа касбни ўрганишни истасангиз;

агар Сиз штатлар қисқарганлиги ёки корхона тугатилганлиги туфайли ишдан бўшаган бўлсангиз,

ЯРМАРКАГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Бу ерда Сизни меҳнат органларининг ходимлари, корхона ва ташкилотлардаги кадрлар хизматларининг раҳбарлари қабул қиладилар ва ўзингизга муносиб зарур ишни топишда малакали ёрдам кўрсатадилар.

Ярмарка аҳолининг ишга жойлаштириш маркази биносида қуйидаги манзилда ўтади: Чирчиқ шаҳри, Октябрь кўчаси, 28-уй («Чирчиқ» автостанциясидан 500 метр масофада, шаҳар бозоридан унча узоқ эмас, Марказий универсал дўкон ёнида).

Кўрсатилган районларнинг Чирчиқ шаҳар корхоналарида ишлашни хоҳлайдиган аҳолиси хизмат транспортида ишга ва ишдан уйга элтиб қўйилади.

Маълумотлар олиш учун Чирчиқ шаҳар аҳолини ишга жойлаштириш марказига ва Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ, Қибрай, Паркент район ижроия комитетлари ҳузуридаги ишга жойлашиш хизматларига мурожаат қилинсин.

ЁШ ИЖОДКОР

Ўзбек тасвирий санъатида бадиий плакат соҳасининг ўзига хос ўрни ва мавқеи бор. Уни ривожлантиришга ёш рассомлар ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Ана шундай мўйқалам соҳибларидан бири бўлган Носиржон Ҳусанов аввал П. Беньков номли жумҳурият рассомлик билим юртининг бадиий нақш бўлимида, сўнгра М. Уйғур номидаги Тошкент давлат санъат олийгоҳининг рассомлик куллиёти сиёсий плакат бўлимида таҳсил олган. Ҳозирги кунда шу билимгоҳда ўқитувчилик қилмоқда. 10 йилдан буён турли мавзуларда асарлар яратиб кўплаб нуфузли кўргазмалар ҳамда кўрик танловларда қатнашаётган мусаввир санъат ихлосмандларига ўз ижоди намуналарини манзур қилиш иштиёқида тинимсиз изланмоқда.

Н. Ҳусановнинг аниқ, тиниқ, тугал мазмунли, рангдор чиройли, нақшиндор тасвирлари, хуснихатли ёзувлари билан ажралиб турувчи ўзбек халқининг миллий спорт ўйинларини акс эттириб, тарғиб қилувчи, 15 дан зиёд мустақил асарни ўз ичига олувчи туркум ишлари, табиатни ифлослантирмасликка чақириб бонг урувчи, ичкиликбозлик, порахўрлик, чайқовчилик иллатларидан нафратлантирувчи, топқирлик ва маҳорат билан бажарилган ҳажвий плакатлари айниқса эътиборга сазовордир.

Баҳром ТОЖИЕВ.

Суратларда: рассом Носиржон ҲУСАНОВ яратган плакатлар.

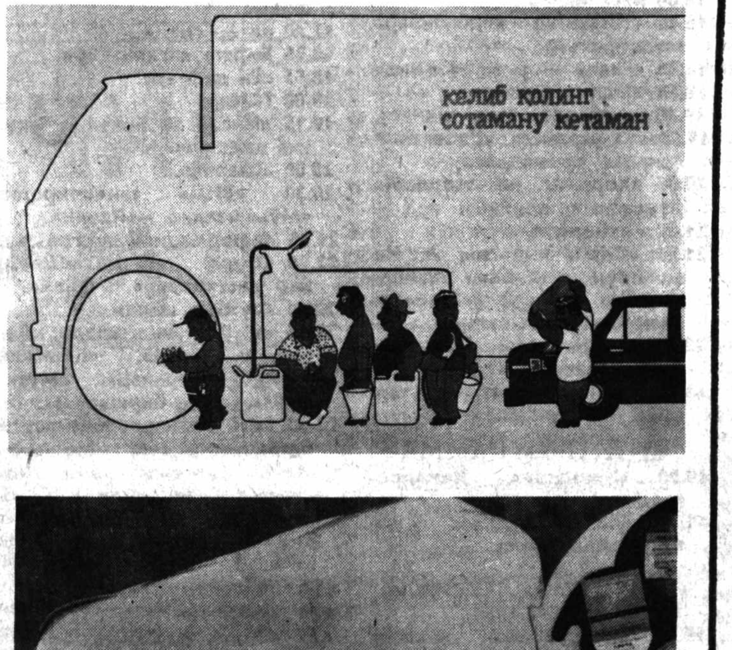

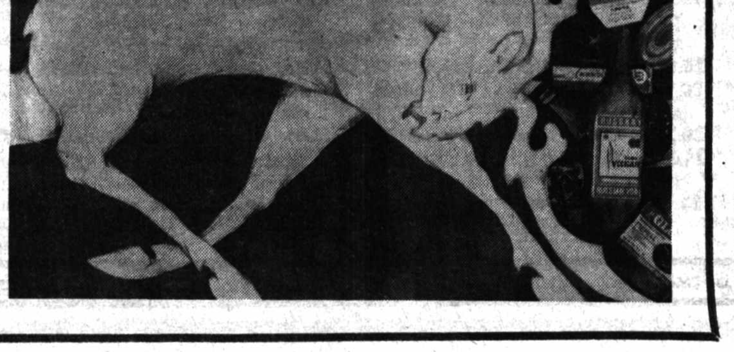

ЎЗБЕК АДАБИЁТИДАН ДАСТУР

Ўқувчиларнинг маънавий-ахлоқий қиёфасини ва эстетик дидини шакллантириш мактабда адабиёт фани олдида турган энг муҳим вазифадир.

Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги жумҳурият ўқув-методика маркази йўли билан амалга оширилаётган бу таълимий тадбирларнинг муваффақиятини таъминлашда етакчи адабиётшунос олимлар, амалиётчи ўқитувчилар, ёзувчиларнинг иштироки ва амалий ёрдамлари катта бўлмоқда. Бир гуруҳ таниқли олимларнинг жиддий изланишлари натижаси ўлароқ «Умумтаълим мактабларининг ўзбек адабиёти дастури» лойиҳаси юзага келди.

Мактабларнинг 5—11-синфлари учун адабиёт фанидан янги тузилган мазкур дастур лойиҳаси Ўзбекистон Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Халқ таълими Кенгашининг яқинда бўлиб ўтган мажлисида атрофлича кўриб чиқилди ҳамда кенг муҳокама қилиш учун тавсия этилди.

А. АКБАРОВ.

КЎНГУЛ БИРЛА ТИЛИНИ ТЕНГ ЯРАТДИ...

МАВЛОНО Алишер Навоийнинг «Лисон ут—тайр» асари ниҳоясида шундай сатрларни ўқиймиз: «...Бу китоб хилватдаги энг қадрдон сирдошим бўлиб қолди. Натижада кичиларнинг яшаш тарзлари ва ҳаракатлари таъбимга малол кела бошлади...» (Бу парча кўпчиликка тушунарли бўлиши учун асарнинг насрий баёнидан олинди). Навоий «Қуш тили»да баён қилаётган бу асарида Алишер ҳали мурғак бола бўлиб, унинг кўнглини асир этган асар эса Фаридиддин Атторнинг машҳур «Мантиқ ут—тайр» номли фалсафий китоби эди. Мустаҳкам пойдевор устида қурилган иншоотда ҳикмат кўп. Бу иншоот мудом ўрганилишга лойиқ. (Бизда «Мантиқ ут—тайр»ни ўқиб, уққан Алишерга тенгдош болалар сабоғи ҳали-ҳануз «Қўғирчоғим Лолахон»дан нарига ўтмайди, ҳали-ҳануз бу қаро кўзларнинг кўпчилиги боғча опаларининг тили «Навоий» сўзини айтишга ҳам келмайди).

Йўқ, йўқ, пойдевор, иншоот ташбеҳлари Ҳазрат Алишер Навоий бизга қолдирган ҳазина олдида анча ғариб кўринади. Биз бу ижодни комил инсон тарбиясининг мукаммал дастури десак, балки бироз ҳақиқатга яқинроқ борармиз. «Дастур» сўзи қулоғимизга совуқроқ эшитилади. Чунки биз ўрганган, кўниккан, ҳали кўникиб улгурмаган дастурларимиз киши ҳиссиётларини ўзидан итариб туради. Алишер Навоий эса бутунлай ўзгача олам. У комил инсон ҳақидаги орзу-армонлари, ҳаётий хулосаларини шоир қалбидан ўтказиб, шоир қалами билан сувратлантиради.

Бу дастур менинг қалбимга яна ростгўйлиги билан яқин, ростгўйлиги билан таъсирлидир. Биз ёлғондан безганмиз. Сўзда инсофу адолатга чорлаб, ҳаётда инсофсизу адолатсиз бўлганлар, озодликни пешонасига шиор қилиб осиб, қўли бутун-бутун эл-элатларга кишан ҳозирлаганлар бизнинг жонимизни бўғзимизга келтирган. ЁЛҒОН ДАВЛАТ СИЁСАТИ даражасига кўтарилган. Шундай бир шароитда Ҳазрати Алишер ростгўйлиги ботқоқлик ёнидаги зилол сувдек ўзига тортади, ташналигимизга ором беради.

Шоир ўз ожизлиги, кучлилигини ҳам, маҳзунлиги, қувончини ҳам тўлалигича намоён этади. Руҳидаги бир-бирига қарама-қарши чопаётган тўлқинларни сир тутмайди:

Замон эли гар урушсинлар ва ярашсунлар,
Ки на урушим алар бирла бор ва на ярашим,—

дейди шоир «Ғаройиб ус — сиғар» асарига кирган ғазалларининг бирида. Омма кўпинча, ғофилликда умргузаронлик қилади. Ўзидан бир қарич баландроқ кимсага итоат, ибодат қилади. Оламга ўша кимсанинг кўзи билан қараб, тили билан сўзлайди. Омманинг сажда қилаётган баландлигида бир тола нур бўлса, хўп-хўп, бўлмаса, бу ғофиллик зулмат кетидан зулмат судраб келаверади.

Ҳазрати Навоийнинг юқоридаги каби байтлари ана шундай нурсиз лаҳзалар ҳосиласидир. Баъзан шоир яна ҳам кескинроқ кетади:

Нокасу ножинс авлодин киши бўлсин дебон
Чекма меҳнатким, латиф ўлмас касофат олами.
Ким, кучук бирла хўдукка неча қилсанг тарбият
Ит бўлур доғи эшак, бўлмасалар асло одами.

Бу ҳам Ҳазратнинг олам, одамдан этак силккан ҳолатининг суврати. Аммо бу кайфият, бу ҳолат ичида шоир узоқ ўралашиб қолмайди. У инсонга ишонади. Инсон бир кун ўзининг худо тарафидан яралган энг олий ижод эканини англайди, деб умидланади. Шубоис қалбидаги сўник ранжу малолларга қарама-қарши одамларни комилликка такрор-такрор чорлайверади:

Кимки маҳлуқ хизматиға камар
Чуст этар, яхшироқ ушласа бели
Қўл қовуштурғунча бу авлодур
Ки анинг чиқса эгни, синса эли.
Чун хушомад демакни бошласа кош
Ким тутилса дами, кесилса тили.

Алишер Навоий, назаримда, ўз умидлари, ишончлари, кўпроқ орзулари билан ёлғиз одамларни эмас, ўзини ҳам комилликка қадам-бақадам етаклаб кетаётгандай. Йўқса, қалб билан қаламнинг, кўнгил билан тилнинг рост келиши машаққатли иш. Ҳамма ҳам инсон, ҳамманинг ҳам қалбида «мен», қайсар бир «мен» яшайди. Кимларни сотқин қилмаган бу «мен?» Қандай истеъдодларни жаллод кундасига итармаган? Не-не ақли бутун кишилар ҳам шу «мен» измида ўз қондошларининг қони устига мансаб курсисини ўрнатган. Бас! Алишер Навоий эса:

Кирмағай жаннат ичра ҳеч бахил
Гарчи ул бўлса саййиди Қурайший,

деб ёзади. Шоир фақат сўзда эмас, амалда ҳам бахиллик лойларида тойинмайди. У биттагина «Мажолис ун-нафоис» тазкирасида неча ўнлаб ўзига замондош шоирларга мангулик ҳаёт беради. Шоир қалбида бахилликдан бир дона уруғ яшаганда ҳам «Мажолис ун-нафоис» дек боғ кўкармаган бўлар эди. Энди эса бу боғ бизнинг кўнглимизнинг бир мулки.

Тузликка мойил ўлки, ишинг борғай илгари
Юз мушкил ўлса йўқса минг оллингда ҳар забон.
Юз саҳфа бир қалам билан котиб қилур рақам,
Минг қўйни бир асо бирла ҳар ён сурар шубон.

Бу Алишер Навоийнинг тўғрилик, ростлик фалсафаси.

Икки юзлик бўлмаким, бу боғнинг раъно гули
Гар қизарур бир юзи, лекин яна бир сарғарур.

Бу мисраларда ҳам шоир тўғрилик тарафинда. Ҳаётда-чи? Ким унинг эгриликка майл қилмаганини ёҳуд шоҳлар олдида бўлак, фақирлар олдида бўлак бўлмаганига кафолат беради? Ёмонликнинг мудом бадбўйи бўлади. Уни давр тўзонлари кўмиб юборса ҳам, бир жойдан ҳиди келаверади. Шунинг учун Улуғбекнинг қотили ҳам, Мўмин мирзонинг қотили ҳам бизга аён.

Ҳазрат Алишер Навоийнинг муборак исмларини эса мудом пок ҳаволар ўраб юради. Бу — тўғрилик шарофати.

Мавлоно Хоразмийнинг «Муҳаббатнома» асарида шундай сатр бор:

Сочи бирла бўйини тенг яратди...

Мен бу гўзал яратилмишни буюк шоир қалбида бошқача тарзда қиёс этгим келади:

Кўнгул бирла тилини тенг яратди...

Туркий юрт—она-Ватанимиз мустақил деб эълон қилинган шу кунларда кўнгли-ю тили рост шоиримиз сабоқларини, айниқса, ихлос билан ўрганмоғимиз шарт. Чунки Ватан икки юзлиларга суяниб, хор бўлди. Унинг қаддини ростлар, тўғрилар тикламоғи даркор. Кўнгли Ватан деганлар, тили Ватан деганлар яна шуни билишлари керакки, Навоийга эргашмоқ — осон эмас. Ҳазрат бир умр риёзат ичида яшади, эҳтимол, бу хилдаги риёзат унинг толиблари тақдирида ҳам бордир. Мен ёзганларим сўнгида уларга ҳам, ўзимга ҳам шу шеърни бағишладим:

Руҳ куч олиб баланд ишга чоғланган кунда
Вужуд заиф бўлса, руҳни тортади ерга.
Машраб дарди исён солар жонларга шундан,
Муқимийнинг дарди ёлғиз этади хаста,
Руҳ бой бўлиб, баланд ишга чоғлангани дам
Вужуд ғариб бўлса руҳни йиқади ерга.
Шунинг учун уч Гулханий бирлашганда ҳам
Тенг келолмас биттагина Мир Алишерга.
Руҳ, вужудинг омон асра, нурашлардан тут,
Ўз-ўзингни жамлаб олгин, энди бутун бўл.
Чида, жуда ёмон ёнар сен туташар ўт,
Чида, жуда азоблидир сен тушажак йўл!

ҚУТЛИБЕКА.

ЙИЛИГА 100 МИЛЛИОН ДОНА

БИР МАРТА ҚЎЛЛАНИЛАДИГАН ДОРИНИНАЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ «МЕДИЗ» ЗАВОДИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

БУ ХАЛҚИМИЗНИНГ кўп йиллик орзуси эди. Йилдан-йилга авж олаётган юқумли касалликларнинг олдини олиш чораси бир марта қўлланиладиган дорининаларга бориб тақалганида жумҳуриятимиз раҳбарлари бу масалага жиддийроқ эътибор беришди.

Қибрай ноҳияси ҳудудида жойлашган Ўзбекистон тиббиёт техника заводи раҳбарлари Испаниянинг «Фаберсанитас» фирмасидан ташриф буюрган мутахассислар билан ҳамкорликни бажонидил қабул қилишди. Бундан бир ярим йил аввал «Узмедтехника» заводи ҳудудида бир марта қўлланиладиган дорининалар ишлаб чиқарувчи завод қурилиши бошлаб юборилганди.

Ниҳоят, куни кеча йилига 100 миллион дона дорининна ишлаб чиқарувчи «Медиз» заводи тантанали равишда очилди. «Узмедтехника» заводининг бош директори Саидикром Аҳроров мазкур заводнинг Ўзбекистон аҳолиси учун қай даражада муҳим эканини таъкидлаш билан бирга уни бунёд этишда самарали ҳисса қўшган энергетиклар, халқ хўжалиги мутахассислари ҳамда акционер корхоналарнинг меҳнатини алоҳида тилга олди. Шунингдек, испаниялик ишбилармонларга чуқур миннатдорчилик билдирди.

Ўзбекистон жумҳурияти соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримов эса ўз сўзида мазкур заводнинг қад кўтариши икки мамлакат халқларининг самимий дўстлик ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашидан мамнун эканини изҳор этди.

Шундан сўнг «Фаберсанитас» фирмаси асосчиси Мануэл Холон, Ўзбекистон диагностика маркази директори Дилфуза Ғуломова, Ўзбекистон Давлат санитария бош шифокори Тўлқин Искандаров ўз сўзларида завод маҳсулоти жумҳуриятимиз аҳолиси саломатлиги йўлида хизмат қилиши, бу билан эса кишилар хасталиги албатта камайишига ишонч билдиришди. Ишчиларнинг эркин меҳнат қилишлари учун шарт-шароитлар мавжудлигидан хурсанд бўлиб гапиришди.

Сўнгра «Фаберсанитас» фирмаси Президенти Адольфо Дукке ҳамда Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов алвон ранг лентани қирқишди ҳамда заводнинг рамзий калитини «Медиз»нинг бош директори Виктор Лембергга топширишди.

Завод бўлимлари бўйлаб қилинган саёҳат барчага маъқул бўлди. Озода, тартибли хоналарда ишлаётганлардан зукколик ва чаққонлик талаб қилинади. Бироз чалғидими, маҳсулот сифати бузилади. Шундай бўлса-да, айрим ишчилар билан суҳбатлашиш имкони бўлди. Маҳкам Самиғов ниналар тайёрлаш бўлимида ишлар экан. У чет эл ускуналарида ҳеч қийналмай ишлаяпти. Бунинг учун икки ой давомида Испанияда ҳунар ўрганиб келган. Тайёр маҳсулотни махсус идишларга жойлаш ва стерилизация қилиш бўлими бошлиғи Саъдулла Хусаиновнинг айтишича, заводнинг истиқболи порлоқ. Шундай бўлгач ишчилар ҳам моддий ва маънавий рағбатлантирилади. Ҳозир уларнинг ўртача маоши 400—500 сўмни ташкил этаяпти.

— Дорининалар учун хомашёни Москвадан сотиб оламиз,— дейди С. Аҳроров.— Октябрь ойининг дастлабки кунидан бошлаб дорининалар тиббиёт муассасаларига тарқатилиши билан бирга дорихона ва дўконларда 35 тийиндан 46 тийингача бўлган нархларда сотилади. Агар завод тўла қувват билан ишласа бир йилда 150 миллион дона маҳсулот бериши мумкин.

Ҳақиқатан ҳам, мазкур заводнинг имкониятлари чексиз,. Асбоб-ускуналар, қурилмалари жиҳатидан Иттифоқда ягона бўлган корхонада виждон билан ҳалол меҳнат қилинса самара юқори бўлаверади.

Р. УСМОНОВА.

● СУРАТЛАРДА: «Медиз» заводининг иш жараёнидан лавҳалар.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

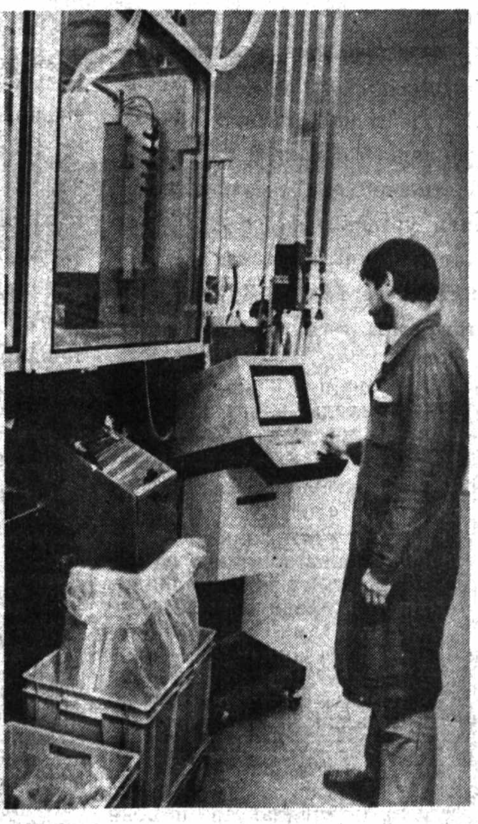

Унар ҲОЖИЕВ

Шафқатсиз ўлим камтар ва дилкаш инсон — Байтқўрғон қишлоқ шўросининг раиси Унар Ҳожиевни орамиздан олиб кетди.

Унар Ҳожиев 1933 йилда Байтқўрғон қишлоғида туғилди. Ўз меҳнат фаолиятини Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтини битиргач, 1960 йилда Сурхондарё вилоятининг Бешкент ноҳия «Узсельхозтехника» бўлимида устахона мудирлигидан бошлади.

У 1962 йилда Орджоникидзе ноҳиясидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалигига механизация бўйича раис муовини вазифасига ишга келди. 1966—1975 йилларда «Правда» жамоа хўжалиги бошқарувига раислик қилди. Сўнг Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институтида бош инженер, марказий тажриба базасида директор, 1977—1986 йилларда ноҳия қишлоқ хўжалик бошқармасида бош муҳандис, ноҳия агросаноат бирлашмаси раисининг ўринбосари, ноҳия «Узсельхозхимия» бирлашмаси раиси лавозимларида меҳнат қилди. 1986 йил январида эса «Октябрь» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси этиб сайланди. 1987 йилдан бошлаб «Правда» жамоа хўжалигида ишлади.

XXI чақириқ VI сессиясида депутатлар У. Ҳожиевни Байтқўрғон қишлоқ шўроси ижроия қўмитасига раис этиб сайлаган эдилар.

У. Ҳожиев қаерда ва қандай лавозимда ишламасин ўзига топширилган вазифани сидқидилдан, виждонан ва ҳалол адо этиб келди. Унинг камтарона меҳнатлари «Шавкатли меҳнати учун» медали ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган эди.

Камтар, меҳнаткаш инсон, ажойиб дўст Унар Ҳожиевнинг порлоқ хотираси ҳамиша ёдимизда қолади.

БИР ГУРУҲ ЎРТОҚЛАРИ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

3 ОКТЯБРДАН 6 ОКТЯБРГАЧА ОЙНАИ ЖАҲОНДА

Пайшанба, 3

● I ПРОГРАММА

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Қизил қор ёққанда». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия).
9.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Нишона».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Пластилиндан ясалган қарға». Мультфильм.
18.20 «Алифбо сабоқлари». II босқич.
18.55 «Ён қўшни—жон қўшни». Ҳиндистон савдо кўргазмаси якунларига доир.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади...
20.00 «Шундай студия бор — «Ўзкинохроника».
21.00 «Ахборот».
21.25 «Камолат сари». Ўктам Яҳёев, Гулсара Абдураҳмонова.
22.00 «Машаққатли йўллар». Бадиий фильм.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● II ПРОГРАММА

Ўқув кўрсатувлари
10.30 «Ўқитувчилар сулолалари». Видеоканал.
* * *
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
19.05 «Бу оқшомда».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Калаванинг учи». Бадиий фильм («Ленфильм»).

● III ПРОГРАММА

18.30 «Подольянка». Фильм-концерт.
19.00 Болалар учун. «Уч оғайни ботирлар». Эртак-спектакль.
20.05 «Сепсиз қиз». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 Мақсуд Шайхзода. «Жалолиддин Мангуберди». Телеспектакль. 1-қисм.

● IV ПРОГРАММА (МТ—ОРБИТА-4)

7.00 «Тонг».
9.35 Болалар соати (инглиз тили дарси билан).
10.35 Футбол. Европа кубоклари.
12.15 ИИВ маълумотларига кўра...
12.30 ТСН.
12.45 «Воқеа содир бўлган жой — Лёшка ўтлоғи». Телевизион ҳужжатли фильм
13.25 Ишчан чопар.
13.45 «Эҳтиёткор эчкилар». Мультфильм.
* * *
14.45 «Телемикст».
15.30 ТСН.
15.45 «Сўнгги репортаж». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
16.50 «Мусиқий хазина».
17.10 «Нуқтаи назар» («Публицист» студияси).
17.55 «Қизиқувчилар олами».
18.10 «Ён дафтар».
18.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.00 ТСН.
19.15 «Россия тароналари» телерадиотанловининг совриндори В. Гонтарь ижро этади (Екатеринбург).
19.25 «Қайтиш». Чет элларда яшовчи ватандошларимиз томонидан санъат асарларини Рус музейига қайтарилиши ҳақида.
19.55 «Тверь тупроғида беш кун».
20.25 «Қадрдон даштлар».
21.30 Информацион программа.
22.10 Футбол. УЕФА кубоги. 1/32 финал. «Спартак» (Москва) — «Миккели» (Финляндия).
24.00 Оддий чет эл. «Шведлар дастурхони». 2-фильм.
00.30 Епископ Василий Родзянко билан суҳбатлар. 8-кўрсатув.
01.00 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишланган сон.

Жума, 4

● I ПРОГРАММА

8.00 «Ахборот».
8.25 «Соғлом бўлай десангиз».
8.35 «Дала шийпонидаги мулоҳазалар». Телефильм. «Ўзбектелефильм» премьераси.
9.00 Такрорий фильмлар экрани. «Машаққатли йўллар». Бадиий фильм.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Алданган алдоқчилар». Мультфильм.
18.20 «Ғалла — ризқ-рўзимиз».
18.50 «Ёшлик оқшоми».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Самарқанд». «Ўзбектелефильм» премьераси.
20.00 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт.
21.00 «Ахборот».
21.25 «Севги нидоси». А. Навоийнинг «Сабъаи сайёр» достони асосида («Тановар» ансамбли ижро этади).
22.45 «Экран таништиради...». Кинокўрсатув.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● II ПРОГРАММА

10.30 «Ижодкор». Кинопрограмма.
11.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Беллашув».
* * *
«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ
19.05 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Ялла»: биз 20 ёшдамиз».
20.30 Спорт кинопанорамаси.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Кинонигоҳ».

● III ПРОГРАММА

18.30 «Куй мангу янграйверсин». Ҳужжатли телефильм.
19.00 Болалар учун концерт.
19.15 «Заргарлар». Телефильм.
19.30 «Румба, вальс ва ёшлик». Фильм-концерт.
20.00 «Василий Суриков». Бадиий фильм («Мосфильм»).
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 Мақсуд Шайхзода. «Жалолиддин Мангуберди». Телеспектакль. 2-қисм.

● IV ПРОГРАММА (МТ—ОРБИТА-4)

7.00 «Тонг».
9.35 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.20 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телевизион ҳужжатли фильм. «Катя». 1 ва 2-сериялар.
11.55 «Торларда, клавишларда ва...».
12.30 ТСН.
12.45 «Уруш ҳақида хотиралар. Тинчлик ҳақида мулоҳазалар». Бавария телевидениеси (ГФР).
13.30 «Чайкалар». Кўрсатувни СССР халқ артисти Н. Мешко олиб боради.
* * *
15.30 ТСН.
15.45 Фин-угор халқлари рақс байрамининг якунловчи концерти. Ижевскдан кўрсатилади.
16.30 МТнинг олтин жамғармасидан. Е. Гоголева рус ва совет авторларининг асарларини ўқийди.
17.10 «Шайба, шайба». Мультфильм.
17.40 «Агар сиз...».
18.25 Биржа янгиликлари.
18.55 «Ён дафтар».
19.00 ТСН.
19.15 «Инсон ва қонун». Ҳуқуқий видеоканал.
20.00 «Шерик».
20.30 «ВИД» таништиради: «Мўъжизалар майдони».
21.30 Информацион программа.
22.10 Оддий чет эл. «Шведлар дастурхони». 3-фильм.
22.45 Футбол шарҳи.
23.15 «ВИД» таништиради: «Дело», «Музобоз», «Келажак ҳақида хотиралар», «Мусиқа-91», «Шоу-биржа».
02.30 ТСН. Халқаро воқеаларга бағишланган сон.

Шанба, 5

● I ПРОГРАММА

8.00 «Ассалому алайкум».
9.00 Телефильм.
9.25 «Сирли роҳиб». Бадиий фильм («Мосфильм»).
10.45 «Ўзбекистон спорти».
11.25 «Медео» саҳнасидаги учрашувлар». Мусиқий кўрсатув.
12.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Учқун».
13.05 «Ўсмир ва қонун».
13.35 Агата Кристи. «Қопқон». Аброр Ҳидоятов номли Ўзбек драма театрининг спектакли.
15.35 «Алифбо сабоқлари» (такрор.).
18.00 «Тошбақа». Мультфильм.
18.15 Ўсмирлар учун. «Тенгдошлар».
19.00 «Ўзбек тилини ўрганамиз».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Ўринбой Нуралиев.
21.00 «Ҳафтанома».
22.00 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Султон Бейбарс». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар (Қозоғистон —Миср).

● II ПРОГРАММА

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
9.00 Татар эстрада куйларидан концерт.
9.40 «Хотира».
11.05 «Асов дарё оқимида». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 1-серия.
12.10 «Дўстлик тароналари». Концерт.
* * *
19.00 «Безнен мирас» (татар тилида).
19.35 Шарқ куйларидан концерт.
20.30 Хоразм телевидениесининг «Халқ дурдоналари» кўрсатуви.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 Хоразм телевидениесининг «Халқ дурдоналари» кўрсатувининг давоми.

● III ПРОГРАММА

18.30 «Табиат — ҳаёт чашмаси». Кинопрограмма.
19.10 «Мишка — артист». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
20.20 Иззат Султон. «Имон». Телеспектакль. 1-қисм.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Пашшахўрда».

● IV ПРОГРАММА (МТ—ОРБИТА-4)

7.00 Рус халқ қўшиқларини В. Фтоменко ва Ю. Дудонов ижро этади.
7.30 «Дюймчахон». Мультфильм.
8.00 Ритмик гимнастика.
8.30 «Сиз яратган боғ».
9.00 ТСН.
9.15 «Исфара — усталар шаҳри». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Душанбе).
9.35 МТнинг олтин жамғармасидан. А. Н. Островский. «Кўрпангга қараб оёқ узат». Телеспектакль.
11.45 Тонгги дам олиш кўрсатуви.
12.15 «Муҳофаза ёрлиғи».
12.50 Режиссёр А. Белинский фильмлари. «Бахтсиз бўлишни истамайман» (Санкт-Петербург телевидение студияси). Премьера.
14.00 «Инсон илмгоҳи».
15.00 «Мусиқий дўкон».
15.30 ТСН.
15.45 Архангельск музей-чорбоғи.
16.30 Эртаклар ва саргузаштлар оламида. «Илья Муромец». Бадиий фильм («Мосфильм», 1956 й.).
18.15 «Бонг».
19.30 «Мангу муҳаббатга сазовор мамлакат. Москва Кремли». 5-фильм.
20.10 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси. 15-серия.
20.35 «Чеҳра». Телевизион бадиий фильм премьераси (ЧСФР).
21.30 Информацион программа.
22.10 «Брэйн ринг». Ўсмирлар турнири.
22.55 «Профи» соврини таништирилади.
00.25 Оғир атлетика.
01.00 «Мсье Перришон саёҳати». Телевизион бадиий фильм («Мосфильм»).

Якшанба, 6

● I ПРОГРАММА

8.00 «Ҳафтанома».
9.00 «Садқаи сар». Бадиий фильм («Мосфильм»).
10.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
11.15 Камер оркестрининг концерти.
11.45 Араб тили (такрор.).
12.15 «Шарқ юлдузи» ойномаси саҳифаларида.
12.55 Инглиз тили. 7-машғулот (такрор.).
13.25 «Келажагимиз — мактабда».
14.35 «Ёдгорлик». Шотурсун Ғуломов.
8.00 «Аждаҳо ва қуёш». Мультфильм.
18.20 «Футбол майдонларида».
18.50 «Санъат олами».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Куз манзаралари». Телефильм.
20.00 Якшанба оқшомида.
21.00 «Ахборот».
21.25 «Ҳорманг, пахтакорлар!». Кўрсатув ва концерт.
22.25 «Гулистондан жудо». Телевизион бадиий фильм («Ўзбектелефильм»).

● II ПРОГРАММА

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
9.00 Уйғур куйларидан концерт.
10.00 «Чисен» (корейс тилида).
10.25 «Асов дарё оқимида». Бадиий фильм. 2-серия.
11.35 Корея цирки.
12.05 «Замандас» (қозоқ тилида).
* * *
19.00 «Светлица — польска» (поляк тилида).
20.30 «Довон». Телефильм.
20.50 «Эсперанто — дўстлик тили».
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Эдгар ва Кристина». Бадиий фильм (Рига киностудияси).

● III ПРОГРАММА

18.30 Болалар учун фильм. «Утороплик булбулчалар».
19.00 ЎзТВ хазинасидан. «Қизиқарли учрашувлар». Воҳид Қодиров.
20.10 «Афсонага қайтиш». Фильм-концерт.
20.35 Иззат Султон. «Имон». Телеспектакль. 2-қисм.
21.30 Москва. Информацион программа.
22.10 «Бахт кулиб боққанда». Бадиий фильм («Мосфильм», рус тилида).

● IV ПРОГРАММА (МТ—ОРБИТА-4)

8.30 Спорт ҳамма учун.
9.00 ТСН.
9.20 «Спортлото» тиражи.
9.35 «Севгига иқрор бўлиш».
9.50 «Эрта саҳарлаб».
10.35 «Ватан хизматида».
11.35 «Тонг юлдузи».
12.35 «Саёҳатчилар клуби».
13.35 «Қишлоқ янгиликлари».
14.35 «Пи» белгиси билан». Танаффус пайтида (15.10) — ТСН.
16.20 Турли мамлакатларнинг эртаклари ва афсоналари.
16.35 «Марафон-15».
17.25 П. И. Чайковский. «Москва». А. Майков шеърлари асосида оркестр, хор ва яккахонлар ижроси учун ёзилган кантата.
17.55 «Халқаро панорама».
18.40 «Уолт Дисней таништиради...».
Якшанба кинозали
19.30 Кино янгиликлари.
20.10 МТ экранида биринчи марта. «Робин Гуд камони».
04.10 Оғир атлетика.
02.05 «Х программаси».
03.05 «Сухово-Кобилин иши». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-фильм. 3-серия.
01.15 «Эски танишларнинг оилавий хроникаси». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. «Катя». 1 ва 2-сериялар. Танаффус пайтида — ИИВ маълумотларига кўра... кўрсатилади.

Халқ депутатлари Қибрай район Кенгаши Раёсати ва район ижроия комитети Байтқўрғон қишлоқ шўросининг раиси

Унар Ҳожиевич ҲОЖИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг яқинларига, қариндош-уруғларига таъзия изҳор қиладилар.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 6124. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.10. 44 минг нусха босилди.